

ARCHAIA Brno, o. p. s. na lokalitě Brno, ul. Rašínova – Jakubská (A 86/2007). Velké Přílepy. Nепublikovaná zpráva.

Sůvová, Z. 2012: Jihlava – Na Dolech, U Mlékárny a Obchvat, osteologická analýza. ZČU Plzeň. Nепublikovaná zpráva.

Světlík, I. 2013a: Výsledky radiouhlíkového datování vzorků dřev. Protokol AAA 12_ 153-4. Praha. Nепublikovaná zpráva.

Světlík, I. 2013b: Výsledky radiouhlíkového datování vzorků dřev. Protokol AAA 12_ 155. Praha. Nепublikovaná zpráva.

Literatura

Adamczyk, D. 2014: Silber und Macht. Fernhandel, Tribute und die piastische Herrschaftsbildung in nordosteuropäischer Perspektive (800–1100). Quellen und Studien, Band 28. Wiesbaden.

Alper, G. 1998: Mittelalterliche Blei/Silberverhütung beim Johanneser Kurhaus, Clausthal-Zellerfeld (Harz), Nachrichten aus Niedersachsens Urgeschichte, Band 67, 87–134.

Alper, G. 2003: „Johannes Kurhaus“. Ein mittelalterlicher Blei-/Silberverhüttungsplatz bei Clausthal-Zellerfeld im Oberharz. Materialhefte zur Ur- und Frühgeschichte Niedersachsens, Band 32. Rahden/Westfalen.

Alper, G. 2008: The Eastern Harz Mountains during the Middle Ages – the Impact of Mining and Metal Production, in: Christoph Bartels – Claudia Küpper-Eichas (Eds): Cultural Heritage and Landscapes in Europe – Landschaften: Kulturelles Erbe in Europa. Proceedings of the International Conference, Bochum June 8–10, 2007. Bochum, 467–488.

Aram a kol. 2002: Alram, M. – Härtel, R. – Schreiner, M.: Die Frühzeit des Friesacher Pfennigs. Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften. Wien.

Alt, K. W. 1999: Bleiakкумуляtion in Knochen und Zähnen mittelalterlicher Bestattungen aus einer Bergbauregion bei Sulzburg, Kr. Breisgau – Hochschwarzwald, Bulletin de la Societé Suisse d'Anthropologie 5, 27–40.

Alt, K. W. 2003: Krankheit und Tod in Sulzburg. Eine Bergbaubevölkerung im Spiegel der Paläoanthropologie, in: Heiko Steuer (ed.), Montanarchäologie im Südschwarzwald. Ergebnisse aus 15 Jahren interdisziplinärer Forschung, Zeitschrift für Archäologie des Mittelalters 31, 203–205.

Alt a kol. 2003: Alt, K. W. – Brenn, R. – Samlenski, R.: Archäometrische Untersuchungen am Knochen- und Zahnmaterial der Skelette vom Sulzburger Gräberfeld, in: Haiko Steuer (ed.) Montanarchäologie im Südschwarzwald. Ergebnisse aus 15 Jahren interdisziplinärer Forschung, Zeitschrift für Archäologie des Mittelalters 31, 205–208.

Alt, K. W. – Lohrke, B. 1998: Ernährung und Gesundheitszustand einer Bergbaubevölkerung des 12. Jh. aus Sulzburg, Kr. Breisgau – Hochschwarzwald, Bulletin de la Societé Suisse d'Anthropologie 4, 39–55.

Ancel, B. 1998: Techniques minières et maîtrise de l'espace dans les mines d'argent médiévales. Exemples de mines

de plomb argentifère des Alpes du Sud (Xe–XIVe siècles). Actes du Congrès d'Archéologie Médiévale. Dijon 1996, 108–110.

Ancel, B. 2008: Les vestiges en bois de la mine du Fournel à L'Argentière-La Bessée (Hautes-Alpes). In: Bailly-Maitre, M. Ch. – Jourdain-Annequin, C. – Clermont-Joly, M. (dir.) 2008: Archéologie et paysages des mines anciennes de la fouille au musée. Paris, 76–87.

Ancel a kol. 2010: Ancel, B. – Py, V. – Marconnet, Chr. – Kammenthaler, E. – Leleu, V.: Une mine de plomb argentifère dans un environnement montagnard: la mine médiévale du Fournel à L'Argentière-la-Bessée (Hautes-Alpes) – A silver-bearing lead mine in a mountainous environment: The medieval Fournel mine at L'Argentière-la-Bessée (Hautes-Alpes), ArchaeoSciences, revue d'archéométrie, 34, 203–220.

Arnold, P. 1988: Meißnisch-böhmische Wechselbeziehungen auf monetärem Gebiet in der 1. Hälfte des 13. Jahrhunderts, in: Commentationes numismaticae, Hamburg, S. 221–225.

Asmus, B. 2012: Medieval Copper Smelting in the Harz Mountains, Germany. Montanregion Harz 10. Bochum.

Bailly-Maitre, M.-Ch. 2002: L'argent. Du minerai au pouvoir dans la France médiévale.

Bailly-Maitre, M.-Ch. 2004: Les mines d'argent dans la France du Sud XIe–XIVe siècles – Stříbrné doly ve středověké Francii, Stříbrná Jihlava 2004. Seminář k dějinám hornictví a důlních prací na Vysočině. Jihlava, 182–188.

Bailly-Maitre, M.-Ch. 2005: L'eau et les mines au Moyen Age: Ennemies et alliés – Water and mines in the Middle Ages: Enemies and allies – Das Wasser in der Bergwerken des Mittelalters: Verbündeter und Feind. In: Jan Klápště (ed.): Water management in mediaeval rural economy – Les usages de l'eau en milieu rural au Moyen Age. Památky archeologické – supplementum 17, Rurality V. Praha, 24–33.

Bailly-Maitre, M.-Ch. 2010a: Le plomb et l'argent dans le Gévaudan médiéval – Lead and silver in the mediaeval Gévaudan, ArcheoSciences, revue d'archéométrie 34, 137–148.

Bailly-Maitre, M.-Ch. 2010b: Extraction et traitement d'un minerai d'argent au Moyen Age (XIIe–XIVe siècle), ArcheoSciences, revue d'archéométrie 34, 221–233.

Bailly-Maitre, M.-Ch. – Dupraz, J. B. 1994: Brandes-en-Oisans: La mine d'argent des Dauphins (XIIe–XIVe s.) Isère. Lyon.

Bailly-Maitre, M.-Ch. – Girard, J. 2002: Les anciennes mines de Largentière (Ardèche). L'apport des textes et de l'archéologie à la connaissance d'un district minier médiéval, 8ème Rencontre Rhône-Alpes d'Archéologie Médiévale.

Bailly-Maitre, M.-Ch. – Gonon, T. 2005: Les mines d'eau de Largentière (Ardèche). Techniques de mise en valeur et gestion d'une ressource géologique particulière – Water prospecting in Largentière (Ardèche). Techniques in the valuation and management of a particular geological resource – Die Wasserstollen von Largentière (Ardèche). Die Technik der Erschliessung un des Betriebes einer

- besonderen, durch die Geologie gegebenen Ressource. In: Jan Klápště (ed.): Water management in mediaeval rural economy – Les usages de l' eau en milieu rural au Moyen Age. Památky archeologické – supplementum 17, Rurality V. Praha, 34–42.
- Bailly-Maitre, M.-Ch. – Minvielle Larousse, N. 2011a: Éléments de méthodologie pour l'étude de meules et moulins à minerais médiévaux, Évolution typologique et technique des meules du néolithique à l'an mille, in: O. Buchsenschutz – L. Jaccotey – F. Jodry – J.-L. Blanchard (dir.): Actes des IIIe Rencontres Archéologiques de l'Archéosite gauloise, Aquitania Supplément 23. Bordeaux, 461–471.
- Bailly-Maitre, M.-Ch. – Minvielle Larousse, N. 2011b: Ore grinding in the Middle Ages: the example of Brandes-en-Oisans (Isère, France), in: Williams, D. F. – Peacock, D. (Eds.): Bread for the people: the archaeology of mills and milling. Oxford, 1–14.
- Bailly-Maitre a kol. 1996: Bailly-Maitre. M.-Ch. – Simonel, B. – Barré, N. – Bouille, E.-I.: Travail et milieu. Incidences sur une population au Moyen Age. L'identité des populations archéologiques, Antibes, 1995, APDCA (ed.), Sophia – Antipolis, 211–244.
- Bachmann, H.-G. 2003: Bunt- und Edelmetalle aus mitteleuropäischen Komplexerz-Lagerstätten: Fahlerz-Verhüttung von der Bronzezeit bis zur Renaissance. In: Stöllner, T. – Körlin, G. – Steffens, G. – Cierny, J. 2003 (Eds./Hrsg.): Man and Mining – Mensch und Bergbau. Studies in honour of Gerd Weisgerber on occasion of his 65th birthday. Der Anschnitt – Zeitschrift für Kunst und Kultur im Bergbau, Beiheft 16. Bochum, 25–35.
- Balášová, M. – Burghardt, I. 2014: Neznámá listina z roku 1339 jako nejstarší písemný doklad o těžbě stříbra v českém Krušnohoří – Eine unbekannte Urkunde aus dem Jahr 1339 als ältester schriftlicher Nachweis von Silberbergbau im böhmischen Erzgebirge. In: R. Smolnik – S. Kubenz (Hrsg.): Archaeomontan 2014, 167–175, 175–180.
- Bartels, Chr. 2004: Die Stadt Goslar und der Bergbau im Nordwestharz. Von den Anfängen bis zum Riechenberger Vertrag von 1552. In: K. H. Kaufhold – W. Reininghaus (Hrsg.): Stadt und Bergbau. Städteforschung A/64. Köln – Weimar – Wien, 135–188.
- Bartels, Chr. 2014: Bleiglanz als hauptsächliches Silbererz des Mittelalters und der frühen Neuzeit? Zur Entstehung und Geschichte eines grundlegenden Irrtums, Der Anschnitt 6/2014, Jahrgang 66, 190–213.
- Bartels, Chr. 2015: Die Etablierung der Berggemeinde und des kodifizierten Bergrechts: Das Trienter Bergrecht. In: Stöllner, T. – Oeggl, K. (Hrsg.): Bergauf Bergab. 10.000 Jahre Bergbau in den Ostalpen. Veröffentlichungen aus dem Deutschen Bergbau-Museum in Bochum Nr. 207. Bochum, 413–417.
- Bartels, Chr. – Klappauf, L. 2012: Das Mittelalter, Der Aufschwung des Bergbaus unter den karolingischen und ottonischen Herrschern, die mittelalterliche Blüte und der Abschwung bis zur Mitte des 14. Jahrhunderts. In: Chr. Bartels – R. Slotta (Hrsg.): Geschichte des deutschen Bergbaus, Band 1: Der alteuropäische Bergbau von den Anfängen bis zur Mitte des 18. Jahrhunderts. Bochum, 111–248.
- Bartels a kol. 2007: Bartels, Chr. – Fessner, M. – Klappauf, L. – Linke, F. A.: Montanregion Harz. Kupfer, Blei und Silber aus dem Goslarer Rammelsberg von den Anfängen bis 1620. Die Entwicklung des Hüttenwesens von den frühmittelalterlichen Schmelzpfätzen im Wald bis zur Metallherzeugung in großem Maßstab am Beginn des 17. Jahrhunderts nach den archäologischen und schriftlichen Quellen. Bochum.
- Bartoš, M. 2004: Středověké dobývání v Kutné Hoře – Mittelalterlicher Bergbau in Kuttenberg. In: Ježek, M. – Nováček, K. (Eds.): Těžba a zpracování drahých kovů: sídelní a technologické aspekty. Mediaevalia archaeologica 6. Praha–Brno–Plzeň, 157–201.
- Bartošková, A. – Štefan, I. 2006: Raně středověká Budeč – pramenná základna a bilance poznatků (k problematice funkcí centrální lokality) – Der frühmittelalterliche Burgwall Budeč – Die Quellen und eine Bilanz der Erkenntnisse (Zur Problematik des Zentralortsfunktion), Archeologické rozhledy 63, 724–757.
- Bellinger, D. 2005: Teratogen update: Lead and Pregnancy. Birth Defects Research Part A: Clinical and Molecular Teratology 73, 409–420. <https://doi.org/10.1002/bdra.20127>
- Bergdolt, K. 2000: Černá smrt v Evropě. München.
- Bergmann, R. 2015: Die Wüstungen des Hoch- und Ostsauerlandes. Studien zur Kulturlandschaftsentwicklung in Mittelalter und früher Neuzeit. Bodenaltertümer Westfalens 53. Darmstadt.
- Berky, J. 2012: Dosud neznámé montánní lokality v severním okolí Havlíčkova Brodu – As yet undescribed mining localities in the north surroundings of Havlíčkův Brod, Archeologické výzkumy na Vysočině 3/2012, 58–66.
- Beutmann, J. 2007: Untersuchungen zu Topographie und Sachkultur des mittelalterlichen Zwickau. Die Ausgrabungen im Nordwesten des Stadtkerns. Dresden.
- Běhounková, L. 2015: Keramická produkce ze středověkého sídliště Telč – Staroměstský rybník se zaměřením na technologii výroby nádoby. Magisterská diplomová práce na Ústavu archeologie a muzeologie, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity. Brno. Nепublikovaný rukopis.
- Bielichová, Z. – Labuda, J. 2017: Nález zvieracích kostí z výskumu Glanzenbergu, tzv. „Starého mesta“ v Banskej Štiavnici. In: Zborník SBM 25. Banská Štiavnica.
- Biermann, F. – Macháček, J. 2012: Pennigsberg und Pohansko – vergleichende Untersuchungen zu Landnutzungssystemen und Siedlungsstrukturen im frühmittelalterlichen Ostmitteleuropa, in: Felix Biermann, Thomas Kersting, Anne Klamm und Thomas Westphalen (Hrsg.): Transformationen und Umbrüche des 12./13. Jahrhunderts Beiträge der Sektion zur slawischen Frühgeschichte der 19. Jahrestagung des Mittel- und Ostdeutschen Verbandes für Altertumsforschung in Görlitz, 01. bis 03. März 2010. Beiträge zur Ur- und Frühgeschichte Mitteleuropas 64, 181–190.
- Blažková, K. 2014: Nové nálezy z hradiště Dřevíč (k. ú. Kožojedy, o. Rakovník) a přilehlého okolí v hraniční oblasti

- okresů Rakovník a Louny. In: Havrlant, J. (ed.): Sborník ke 125. výročí založení Oblastního muzea v Lounech k počtě PhDr. Bedřicha Štaubera. Louny, 53–58.
- Blažková, K. a kol. 2017: Blažková, K. – Šámal, Z. – Urbanová, D. – Knauber, K. – Havel, D.: Středověký olovený amulet z hradiště Dřevíč (k. ú. Kozojedy, o. Rakovník) – A mediaeval lead amulet from the Dřevíč hillfort in Central Bohemia, Archeologické rozhledy 69, 121–142.*
- Bláha a kol. 2013: Bláha, R. – Hejhal, P. – Skala, J.: Raně středověké olovené artefakty z katastru Roudnice (okr. Hradec Králové), in: Boroň, P. (Ed.): Argenti fossores et alii. Znaczenie gospodarcze wschodnich części Górnegó Śląska i zachodnich krańców Małopolski w późnej fazie wczesnego średniowiecza (X–XII wiek). Wrocław, 276–289.*
- Blumenthal, P. L. – Guersney, S. C. 1915: The determination of sulfur as barium sulfate, Research bulletin, chemical section 26, 391–436.*
- Bobeš, J. 1986: Mincovníctví olomouckých biskupů ve středověku. Česká numismatická společnost. Brno.*
- Bodnar a kol. 2007: Bodnar, R. – Rozmus, D. – Szmoniewski, B. Sz.: Wczesnośredniowieczne odważniki i ciężarki ołowiane z Dąbrowy Górniczej – Lośnia – Early mediaeval commercial weights and lead weights from Dąbrowa Górnicza – Łosień. Dąbrowa Górnicza–Kraków.*
- Bogucki a kol. 2016: Bogucki, M. – Ilisch, P. – Malarczyk, D. – Kędzierski, A. – Kulesza, M. – Nowakiewicz, T. – Wawrzczak, R.: Frühmittelalterliche Münzfunde aus Polen 2010–2013. Inventar V. Addenda et Korrigenda. Warszawa.*
- Boháčová, I. 2006: Stará Boleslav – stav a perspektivy studia funkcí a prostorového uspořádání přemyslovského hradu – Stará Boleslav – stage of and prospects for the study of the function and spatial organisation of the Přemyslid stronghold, Archeologické rozhledy 63, 695–723.*
- Bonnamour, G. – Marconnet, Chr. 2014: Accés au gisement et gestion des haldes: un paysage minier durant l'exploitation carolingienne de Melle. L'apport de la fouille préventive du site du Prieuré (Saint-Martin-Lès-Melle, 79), in: Du monde franc aux califats omeyyade et abbasside: extraction et produits des mines d'argent de Melle et de Jabali. Begleitband zur Ausstellung „Silberpfade zwischen Orient und Okzident“ im Deutschen Bergbau-Museum Bochum 28. 2. 2014–28. 9. 2014. Bochum, 77–92.*
- Boroň, P. (Ed.) 2013: Argenti fossores et alii. Znaczenie gospodarcze wschodnich części Górnegó Śląska i zachodnich krańców Małopolski w późnej fazie wczesnego średniowiecza (X–XII wiek). Wrocław.*
- Brandstätter, K. 2015: Spätmittelalterlicher Bergbau im Ostalpen. In: Stöllner, T. – Oeggel, K. (Hrsg.): Bergauf Bergab. 10.000 Jahre Bergbau in den Ostalpen. Veröffentlichungen aus dem Deutschen Bergbau-Museum in Bochum Nr. 207. Bochum, 719–424.*
- Brather, S. 2008: Archäologie der westlichen Slawen. Siedlung, Wirtschaft und Gesellschaft im früh- und hochmittelalterlichen Ostmitteleuropa. 2. überarbeitete und erweiterte Auflage. Ergänzungsbände zum Reallexikon der germanischen Altertumskunde, Band 61. Berlin.*
- Brádllová a kol. 2015: Brádllová, A. – Ivanov, M. – Buriánek, M.: Vývoj púd na opuštěných haldách po těžbě polymetalických rud na Havlíčskobrodsku – Minesoils' evolution on abandoned slag heaps of polymetallic ores in Havlíčkův Brod region, Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku 22, 34–43.*
- Bronk Ramsey, C. 2005: OxCal Program, v. 3. 10, Radiocarbon accelerator unit, University of Oxford, UK.*
- Budaj, M. – Choma, I. 2013: Unikátny nález nerazeneného striebra zo Slovenska, Zborník Slovenského národného múzea CVII, Archeológia 23, 137–153.*
- Burghardt, I. 2015: Zur Frage des historischen Kontextes hoch- und spätmittelalterlicher Bergbauunternehmungen in der Umgebung von Niederpöbel (Osterzgebirge) – K otázkám historického kontextu vrcholně a pozdně středověkého důlního podnikání v okolí Niederpöbel (východní Krušnohoří) – On the issue of the historical context of mining activities in the high and late Middle Ages in the Niederpöbel region (eastern Erzgebirge), in: R. Smolnik (Hrsg.): ArchaeoMontan 2015. Montanarchäologie im Osterzgebirge, und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, Beiheft 30. Dresden, 179–187.*
- Cach, F. 1950: Brakteátové razidlo Národního muzea a vývoj ražební techniky doby brakteátové, Numismatický časopis československý 19, 22.*
- Cach, F. 1974: Nejstarší české mince III. České a moravské mince doby brakteátové. Praha.*
- Cauuet, B. 2008: Equipments en bois dans les mines d'or protohistoriques et antiques (Gaule et Dacie romaine). In: Bailly-Maître, M.-Ch. – Jourdain-Annequin, C. – Clermont-Joly, M. (dir.) 2008: Archéologie et paysages des mines anciennes de la fouille au musée. Paris, 58–73.*
- Cerman, M. – Ogilvie, S. C. (edd.) 1994: Proto-Industrialisierung in Europa. Industrielle Produktion vor dem Fabrikszeitalter. Wien.*
- Cigánek, S. – Keclík, I. 1976: Středověké dolování stříbra v okolí Havlíčkova Brodu se zaměřením na oblast Stříbrné Hory, Utín a Příbyslav, Práce a studie Krajského střediska státní památkové péče a ochrany přírody Východočeského kraje – přír., 8, 1976, 23–48.*
- Cloughton, P. F. 1995: Notes on the development of bole smelting, British Mining 55, 127–138.*
- Cloughton, P. 2007: Silver and the demand for lead: assessing production levels in late medieval England and Wales – Stříbro a spotřeba olova: jejich výroba a cenové hladiny ve středověké Anglii a Walesu, Stříbrná Jihlava 2007 – Silberne Stadt Jihlava 2007, 148–153.*
- Cloughton, P. 2010: Mining, Landscapes and underground Archaeology in Britain. In: Jacquo Silvertant (Ed.): Mining archaeological Research interdisciplinary Methodology. 5th International Symposium on Archaeological Mining History. IES Yearbook. Valkenburg aan de Geul/Freiberg, 7–13.*
- Crkal, J. – Volf, M. 2016: Počátky a vývoj osídlení horního města Přísečnice – Anfänge und Entwicklung der Besied-*

- lung der Bergstadt Přísečnice (Pressnitz). In *Archaeologia Historica* 41/2 2016, 375-389.
- Čech, P. 2004: Žatec v raném středověku (6. – počátek 13. století). In: Holodňák, P. – Ebelová, I. (Eds.): *Žatec*. Praha.
- Černý, E. 1992: Výsledky výzkumu zaniklých středověkých osad a jejich pluzin. *Historicko-geografická studie v regionu Dražanské vrchoviny*.
- Černý, J. – Lopaur, M. 2013: O železárenství na Novoměstsku, Vlastivědné střípky novoměstské 4, 1-109.
- Červený, A. 2007: Historická těžba polymetalických rud u Pláničky na Klatovsku – Historische förderung von Polymetallurgen bei Planicka in der Nähe von Klatovy, Stříbrná Jihlava – Silberne Stadt Jihlava 2007, 114-123.
- Dahm a kol. 1998: Dahm, C. – Lobbedey, U. – Weisgerber, G.: Der Altenberg. Bergwerk und Siedlung aus dem 13. Jahrhundert im Siegerland. Bonn.
- Dallmann, W. – Gühne, A. 1993: Archäologische Belege zur Frühzeit des Bergbaus und des Hüttenwesens im Revier Freiberg/Sachsen. In: Steuer, H. – Zimmermann, U. (Hrsg): *Montanarchäologie in Europa. Berichte zum internationalen Kolloquium „Frühe Erzgewinnung und Verhüttung in Europa“ in Freiburg in Breisgau vom 4. bis 7. Oktober 1990*. Sigmaringen, 343-352.
- David, J. – Rous, P. 2006: Neviditelní svědkové minulosti. Místní a pomístní jména na Vysočině. Praha.
- Der Schatzfund 2004: Prokisch, B. – Kühltreiber, T. (Hrsg): Der Schatzfund von Fuchsenhof – The Fuchsenhof Hoard – Poklad Fuchsenhof. Studien zur Kulturgeschichte von Oberösterreich, Folge 15. Linz, 325-347.
- Dermer, K. 2015: Kremsiger in the Ore Mountains: a mining settlement or a town? In: J. Silvertant (ed.), *Mining Archaeology. Perspectives, conflicts, challenges*. Yearbook of the Institute Europa Subterranea 2015, Eichach/Gulpen, 106-130.
- Dermer, K. 2017: Vrcholně středověká hornická sídliště se zvláštním zřetelem k lokalitě Kremsiger (k.ú. Přísečnice). Magisterská diplomová práce. Ústav pro archeologii, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy. Praha. Nепublikovaný rukopis.
- Debiáš, J. 1927: Dějiny královského města Pelhřimova a jeho okolí, díl I. Doba předhusitská. Pelhřimov.
- Doležalová, K. 2012: Středověké keramické lampy v Jihlavě a na Starých Horách u Jihlavy – The Mediaeval Ceramics Lamps from Jihlava and from Staré Hory (Altenberg) near Jihlava. *Acta rerum naturalium* 12 – Stříbrná Jihlava 2010, 211-220.
- Doležal, J. 2002: Goblinus et Iohannes de Iglavia. Několik poznámek ke dvěma osobám brněnských dějin 13. a 14. století a jejich roli v důlním podnikání – Goblinus et Iohannes de Iglavia. Einige Bemerkungen zu zwei Persönlichkeiten der Brüner Geschichte des 13. und 14. Jahrhunderts und deren Rolle im Bergwerksunternehmen, Brno v minulosti a dnes 16, 33-49.
- Doležal, J. 2003: Brněnský měšťan Henning a brodský těžář Henning řečený Schutwein. K otázce jejich totožnosti – Der Brüner Bürger Henning und der Deutsch-Broder Bergbauunternehmer Henning, genannt Schutwein. Zur Frage ihrer Identität, Brno v minulosti a dnes 17, 13-40.
- Doležal, J. 2004: Cruciburgensis monetae magister: několik poznámek k problému jeho identifikace, *Archeologické rozhledy* 56, 401-416.
- Doležal, J. 2007: Na okraj nálezů středověkých skládacích vášek z českých zemí. In: *Od knížat ke králům*. Sborník u příležitosti 60. narozenin Josefa Žemličky. Praha.
- Doležal, J. 2008a: Středověká miskovitá (lotová) závaží v českých a moravských nálezech, *Přehled výzkumů* 49, 183-212.
- Doležal, J. 2008b: Městisko: zaniklá městská lokace 13. století na Prostějovsku – Městisko: Eine Stadtwüstung aus dem 13. Jahrhundert im Land von Prostějov (Mittelmähren), *Archeologické rozhledy* 60, 459-508.
- Doležal, J. – Sadílek, J. 2004: Středověký důlní komplex v trati Havírna u Štěpánova nad Svatkou. Příspěvek k dějinám těžby stříbra v oblasti severozápadní Moravy ve 13. a 14. století. Výsledky průzkumu v letech 1990-2001, edice přesných pramenů – *Mittelalterlicher Bergbaukomplex im Flurstück Havírna bei Štěpánov nad Svatkou*. Ein Beitrag zur Geschichte des Silberbergbaus in Nordwestmähren im 13.-14. Jahrhundert, In: Nováček, K. (ed): *Mediaevalia archaeologica* 6, těžba a zpracování drahých kovů: sídelní a technologické aspekty, 43-119.
- Doll, M. 1998: Tierknochen. In: Claus Dahm, Uwe Lobbedey, Gerd Weisgerber: *Der Altenberg: Bergwerk und Siedlung aus dem 13. Jahrhundert im Siegerland*. 2: Die Funde. Bonn: Habelt, Denkmalpflege und Forschung in Westfalen, 34, 167-179.
- Dušková, S. 1986: K problematice dvou nejstarších listin olomouckého kostela na Podivín, minci a imunitu – Zur Problematik der zwei ältesten Urkunden der Olmützer Kirche für Podivín, die Münzstätte und die Imunität, *Denárová měna na Moravě*. Brno, 313-318.
- Ernée a kol. 1999: Erneé, M. – Milítký, J. – Nováček, K.: Vítkovci a těžba drahých kovů v Českém Krumlově. Příspěvek ke studiu středověkého hutnictví v Čechách. *Mediaevalia Archaeologica* 1. Praha, 209-233.
- Erné a kol. 2014: Erneé, M. – Hrubý, P. – Malý K. – Tomášek, M. – Valkony, J.: Raná exploatace exogenních akumulací zlata na Českokrumlovsku – Early exploitation of the secondary gold deposits by Český Krumlov, *Acta rerum naturalium* 16/2014, 185-108.
- Ettler a kol. 2001: Ettler, V. – Legendre, O. – Bodéan, F. – Touray, J. C.: Primary phases and natural weathering of old lead-zinc pyrometallurgical slag from Příbram, Czech Republic, *The Canadian Mineralogist* 39, 873-888. <https://doi.org/10.2113/gscanmin.39.3.873>
- Ettler a kol. 2015: Ettler, V. – Johan, Z. – Zavřel, J. – Selmi Wallisová, M. – Mihaļjevič, M. – Šebek, O.: Slag remains from the Na Slupi site (Prague, Czech Republic): evidence for early medieval non-ferrous metal smelting, *Journal of Archaeological Science* 53, 72-83. <https://doi.org/10.1016/j.jas.2014.10.007>
- Feyebesse a kol. 2004: Feyebesse, J.-L. – Bailly-Maitre, M.-Ch. – Feraud, J.: La mine médiévale d'argent du Pontet, une fente

- alpine contemporaine de la surrection des massifs cristallins? Bull. de l'Académie des Sciences. C.R. Géoscience 336, Elsevier SAS, 1255–1264.
- Fischer, R. 2001: Klášter uprostřed lesa. Dvě studie o třebíčském benediktýnském opatství. Brno.
- Flament a kol. 2017: Flament, J. - Sarah, G. - Téreygeol, F.: Litharge cakes from (Castel-Minier): Understanding strategies of the cupellation in a multi-metals workshop from the 14th century, in: I. Montero Ruiz - A. Perea (eds): Archaeometallurgy in Europe IV. Madrid, 269-281.
- Foelmer a kol. 1997: Foelmer, A. - Hoppe, A. - Dehn, B.: Anthropogene Schwermetallanreicherungen in holozänen Auen-sedimenten der Möhlin (südlicher Oberrheingebiet), Geowissenschaften 15. 2. 1997, 61-66.
- Földvári, M. 2011: Handbook of thermogravimetric system of minerals and its use in geological practice, Occasional Papers of the Geological Institute of Hungary 213, 1–180.
- Francovich, R. 1993: Mining and metallurgical activity in the Campiglia Marittima region (Tuscany) and the archaeological excavation at Roca. San Silvestro, In: Steuer, H. - Zimmermann, U. (Hsg): Montanarchäologie in Europa. Berichte zum internationalen Kolloquium „Frühe Erzgewinnung und Verhüttung in Europa“ in Freiburg in Breisgau vom 4. bis 7. Oktober 1990. Sigmaringen, 321–329.
- Frenzel, B. 2003: Zeitliche Veränderungen der Aërosoldeposition auf den Höhen des Nordschwarzwaldes als Hinweis auf die frühe Erzverhüttung. In: Lorenz, S. - Schmauder, A. (Hrsg.): Neubulach. Eine Stadt im Silberglanz. Filderstadt, 147-160.
- Frenzel, B. - Kepmter, H. 2004: Frühe umweltverschmutzungen: Die Schwermetallablagerungen in Schwarzwälder Hochmooren. In: Markl, G. - Lorenz S. (Hrsg.): Silber, Kupfer, Kobalt. Bergbau im Schwarzwald. Freiburg.
- Friedland, S. N. - Hollstein, W. 2008: Der Schatz im Acker - Ein Hacksilberfund des 11. Jahrhunderts aus Cortnitz, Stadt Weißenberg (Lkr. Bautzen), Arbeits- und Forschungsberichte zur Sächsischen Bodendenkmalpflege. Band 50. Dresden, 221–229.
- Frolík, J. - Tomášek, M. 2002: Kutná Hora. Příspěvek archeologie k nejstarší topografii a komunikačnímu schématu města. In: Buško, C. - Klápště, J. - Leciejewicz, L. - Mzavřeloždiach, S. (eds.). Civitas et villa. Miasto i wieś w średniowiecznej Europie środkowej. Wrocław - Praha, 99–106.
- Frolík a kol. 2001: Frolík, J. - Šrein, V. - Tomašek, M.: Archeologické doklady zpracování kovů v Čáslavi 13. a 1. poloviny 14. století, in: Nekuda, V. (Ed.): Archaeologia historica 26. Sborník příspěvků přednesených na 32. konferenci archeologů středověku České republiky a Slovenské republiky s hlavním zaměřením na získávání a zpracování surovin Čáslav 25.–28. září 2000. Čáslav - Brno, 55–66.
- Fröhlich, J. 2004: Archeologické doklady rudných mlýnů a stoup v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, Stříbrná Jihlava 2004. Seminář k dějinám hornictví a důlních prací na Vysočině. Jihlava, 70–76.
- Fröhlich, J. 2012: Stoupové a mlýnské kameny z rudných úpraven v Evropě - Mortarstones and millstones of ore treatment plants in Europe, Acta rerum naturalium 12 - Stříbrná Jihlava 2010, 119–125.
- Fröhlich, M. - Steuer, H. 2002: Burgen und Bergbau. Zum Abschluss der Grabungen an der „Birchiburg“ in Bollschweil - St. Ulrich, Kreis Breisgau-Hochschwarzwald, Archäologische Ausgrabungen in Baden-Württemberg, 203, 238–243.
- Gabriel, V. 1989: Dobývání drahých kovů na Pacovsku, Výběr 26, 46–48.
- Galusová, L. 2015: Vodní mlýn jako objekt archeologického výzkumu - Watermills as Subject of archaeological Research, Archaeologia historica 40/1, 267–293.
- Galuška, L. 1989: Výrobní areál velkomoravských klenotníků ze Starého Města u Uherského Hradiště, Památky archeologické 80, 405–454.
- Gauthier a kol. 2015: Gauthier, J. - Fluck, P. - Disser, A. - Chateau, C. 2015: The Alsatian Altenberg: a seven-hundred-year laboratory for silver metallurgy, in: A. Hauptmann - D. Modaresi-Tehrani (Hrsg.): Archaeometallurgy in Europe III, Der Anschnitt, Beiheft 26. Bochum, 271–278.
- Głowa a kol. 2010: Głowa, W. - Garbacz-Klempka, A. - Rozmus, D.: Olkuski olów na Rynku Głównym w Krakowie. Ilcusianna Nr. 3. Olkusz, 18–39.
- Goldenberg, G. 1996: Archäometallurgische Untersuchungen zur Entwicklung des Metallhüttenwesens im Schwarzwald, Blei-Silber- und Kupfergewinnung von der Frühgeschichte bis zur 19. Jahrhundert, in: Goldenberg, G. - Otto, J. - Steuer, H. (Hrsg.): Archäologische untersuchungen zum Metallhüttenwesen in Schwarzwald. Freiburger Forschungen zum ersten Jahrtausend in Südwestdeutschland. Sigmaringen, 9–274.
- Goldenberg, G. 1999: Die Erzlagerstätten im Sulzburger Tal, Archäologische Nachrichten aus Baden, Heft 61/62, 13–22.
- Goldenberg, G. - Steuer, H. 2004: Mittelalterlicher Silberbergbau im Südschwarzwald, In: Markl, G. - Lorenz, S. (Hrsg.): Silber Kupfer Kobalt. Bergbau im Schwarzwald. 2004, Filderstadt, 45–80.
- Golze, R. - Zeiler, M. 2017: Der hochmittelalterliche Bergbau Mittlerer Sonnenberg in Hilchenbach. Archäologie in Westfalen-Lippe 2016, 143-147.
- Goš a kol. 1975: Goš, V. - Karel, J. - Novák, J.: Nadzemní objekt v Rýmařově - Hrádku, Časopis Slezského musea B 24, s. 97–105.
- Goš a kol. 1985: Goš, V. - Novák, J. - Karel, J.: Počátky osídlení Rýmařova, Památky archeologické 76, 184–227.
- Goš, V. - Karel, J. 1992: Středověká zlatnická dílna v Rýmařově, Časopis Slezského musea 41, série B, 1–16.
- Goš, V. - Karel, J. 2002: Městský hrad v Rýmařově, Střední Morava 15, 20–40.
- Görmer, G. 2006: Geldwirtschaft und Silbervergrabungen während des 9. bis 13. Jahrhunderts im Ostseeraum. In: Geldgeschichtliche Nachrichten. Band 41, 165–167.
- Graham-Campbell a kol. 2011: Graham-Campbell, J. - Sindbaek, S. - Williams, G.: Silver Economies, Monetisation and Society in Scandinavia, AD 800–1100. Aarhus University Press.

- atuze a kol. 2014: Gratuze, B. – Guerrot, C. – Foy, D. – Bayley, J. – Arles, A. – Téreygeol, F.: Melle: mise en évidence de l'utilisation des scories vitreuses issues de la chaîne opératoire de production de l'argent comme matière première de l'industrie verrière, in: Du monde franc aux califats omeyyade et abbasside: extraction et produits des mines d'argent de Melle et de Jabalí. Begleitband zur Ausstellung „Silberpfade zwischen Orient und Okzident“ im Deutschen Bergbau-Museum Bochum 28. 2. 2014 – 28. 9. 2014. Bochum, 211–230.
- Gregorová a kol. 2011: Gregorová, M. – Holubová Závodná, B. – Hložek, M. – Procházka, R.: Naturwissenschaftliche Erforschung der mittelalterlichen Keramik aus Brno und Loštice, in: Keramik und Technik. Internationale Fachtagung der Österreichischen Gesellschaft für Mittelalterarchäologie zugleich 43. Internationales Symposium Keramikforschung des Arbeitskreises für Keramikforschung. Beiträge zur Mittelalterarchäologie in Österreich 27, 42–52.
- Guideri, S. 2001: Roca. San Silvestro. Percorso didattico, Firenze.
- Habis-Berner, A. 1999: Die Poch-, Mühl- und Mahlsteine von Sulzburg. 94–100, Archäologische Nachrichten aus Baden, Heft 61/62, 94–100.
- Habis-Berner, A. 2003: Bergbautechnik im Schwarzwald. In: H. Steuer (Hrsg.): Montanarchäologie im Südschwarzwald. Ergebnisse aus 15 Jahren interdisziplinärer Forschung. Zeitschrift für Archäologie des Mittelalters 31, 2003, 175–219.
- Hamilton a kol. 1999: Hamilton, K. – McDonnell, J. G. – Schmidt, A.: Assessment of early lead working sites in the Yorkshire dales by geophysical prospection, British Mining 63, 156–164.
- Havlíček, J. 2007: Hutniště pod zaniklým hornickým sídlištěm Herliwinberg (Mons Herliwini) – Verhüttungsanlage bei der wüsten Bergbausiedlung Herliwinberg (Mons Herliwini), Stříbrná Jihlava 2007 – Silberne Stadt Jihlava 2007, 222–227.
- Havlíček, J. 2015: Nález fragmentů rudních žernovů u hutniště v Plandrech – The Discovery of Ore Millstone Fragments Near the Metallurgy Plant in Plandry, Archeologické výzkumy na Vysočině 4/2013, 170–172.
- Havlíček, J. 2018: Nálezy středověkých kovových artefaktů u Stříbrných Hor u Havlíčkova Brodu, Havlíčkovobrodsko. Sborník příspěvků o historii regionu, v tisku.
- Havrdá a kol. 2001: Havrdá, J. – Podliska – Zavřel, J.: Surovinové zdroje, výroba a zpracování železa v raně středověké Praze (historie, současný stav a další perspektivy bádání), Archeologické rozhledy 53, 91–118.
- Havrdá, J. – Podliska, J. 2011: Hutnictví kovů v podhradí Pražského hradu – Metallurgy below Prague Castle – Das Hüttenwesen im Suburbium der Prager Burg. Forum Urbes medii Aevi VI. Brno, 68–97.
- Havrdá, J. – Tryml, M. 2013: Nebovidy. Středověká osada v pražském podhradí. Praha
- Havrdá, J. – Zavřel, J. 2008: Pozůstatky raně středověkého metalurgického pracoviště v areálu Klementina na Starém Městě pražském – Remains of the early mediaeval metallurgical workshop in the area of Clementinum in the Old Town of Prague, Archaeologia Pragensia 19, 333–357.
- Hägerrmann, D. 1984: Deutsches Königtum und Bergregal im Spiegel der Urkunden, Montanwirtschaft Mitteleuropas vom 12. bis 17. Jahrhundert. Der Anschnitt. Zeitschrift für Kunst und Kultur im Bergbau. Beiheft 2. Bochum, 13–23.
- Hägerrmann, D. – Ludwig, K.H. 1986: Europäisches Montanwesen im Hochmittelalter. Das Trienter Bergrecht 1185–1214. Köln – Wien.
- Hejhal, P. 2010: Poslední Vánoce biskupa Zdíka. In: Zaměřeno na středověk. Praha, 581–585.
- Hejhal, P. 2012: Počátky středověké kolonizace české části Českomoravské vrchoviny. In: Zdeněk Měřínský et Jan Klápště (curantibus editae): Dissertationes archaeologicae brunenses pragensesque 14. Brno.
- Hejhal a kol. 2011: Hejhal, P. – Hrubý, P. – Malý, K.: Drei Beispielen montanarchäologischer Untersuchungen im mittelalterlichen Montangebiet Českomoravská vrchovina (Böhmisch-Mährisches Bergland, Tschechien). Aufbruch unter Tage. Stand und Aufgaben der montanarchäologischen Forschung in Sachsen. Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, Beiheft 22, 188–199.
- Hejhal, P. – Šrámek, J. 2014: Glosy k raně středověkým dějinám Želiva. In: Sborník k počtě J. Kalfersta. Hradec Králové, 32–54.
- Helm, T. – Kinne, A. 2014: Relikte des Seifenbergbaus auf Zinn im Raum Eibenstock – Pozůstatky rýžování cínu v oblasti Eibenstocku, in: R. Smolník (Hrsg.): Archaeo-Montan 2014. Ergebnisse und Perspektiven. Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, Beiheft 29. Dresden, 281–291.
- Hemker a kol. 2012: Hemker, C. – Hoffmann, Y. – Scholz, V.: Silver mining at Dippoldiswalde during the medieval mining period in Saxony – První doba stříbrorudného hornictví v Dippoldiswalde, Sasko, Acta rerum naturalium 12 – Stříbrná Jihlava 2010, 79–98.
- Herbig, Chr. 2012: Archäobotanik auf sächsischen Burgen. Ausgrabungen in Sachsen 3. Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, Beiheft 24, 200–202.
- Herrmann, V. 2001: Eine Entwicklung von Halle (Saale) im frühen und hohen Mittelalter. Topographie und Siedlungsentwicklung im heutigen Stadtgebiet von Halle (Saale) vom 7. bis zur Mitte des 12. Jahrhunderts aus archäologischer Sicht. Veröffentlichungen des Landesamtes für Archäologie Sachsen – Anhalt. Band 56. Halle (Saale).
- Hildebrandt, L. H. 1993: Zum mittelalterlichen Blei-Zink-Silber-Bergbau südlich von Heidelberg. In: Steuer, H. – Zimmermann, U. (Hrsg.): Montanarchäologie in Europa. Berichte zum internationalen Kolloquium „Frühe Erzgewinnung und Verhüttung in Europa“ in Freiburg in Breisgau vom 4. bis 7. Oktober 1990. Sigmaringen, 255–265.
- Hillebrecht, M.-L. 1992: Holzkohle als Quelle zur Wald- und Energiegeschichte. Berichte zur Denkmalpflege in Niedersachsen 4, 158–160.

- Hložek a kol. 2004: Hložek, M. – Merta, D. – Peška, M.: Ke volitectví ve středověkém Brně, nálezy tyglíků z Domínkánské 5. In: V. Hašek – R. Nekuda – M. Ruttikay (Eds.): Ve službách archeologie V, Brno, 301–304.
- Hlubek, L. – Šlazar, P. 2014: Doklady zpracování železa v raném středověku na území Uničovska a Litovelska – Evidence of early Medieval ironworking in former districts of Uničov and Litovel, *Archaeologia historica* 36, 583–607.
- Hlubek, L. – Zaoral, R. 2015: Nález benátské mince z 13. století na Dómském návrší v Olomouci – The 13th-century Venetian coin found on the Cathedral Hill in Olomouc, *Numismatické listy* 70, 52–58.
- Hoffmann, F. 1979: Mincmistri Přemysla Otakara II., *Folia historica bohemia* 1, 253–261.
- Hoffmann, F. 1980: Mincmistr Eberhard – Der Münzmeister Eberhard, *Pražský sborník historický* 12, 70–83.
- Hoffmann, F. 2009: Horní a městské právo. In: Pisková, R. a kol.: Dějiny Jihlavy, kap. III. 8. Praha, 88–108.
- Hoffmann, F. 2010: Jihlavský stavební řád z roku 1270, František Hoffmann devadesátiletý, Výbor studií a článků. *Iglaviensia*. Brno – Jihlava, 223–225, 436.
- Hoffmann, Y. 2011: Die Geschichte von Dippoldiswalde. Aufbruch unter Tage. Stand und Aufgaben der montanarchäologischen Forschung in SachsenArbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, Beiheft 22, 95–104.
- Hoffmann, Y. – Richter, U. 2012: Entstehung und Blüte der Stadt Freiberg. Die bauliche Entwicklung der Bergstadt vom 12. bis zum Ende des 17. Jahrhundert. *Mitteldeutscher Verlag Haale* (Sale).
- Holub, M. 2007a: Poznámky k existenci větráním obohacených zón stříbrnosných rud v Brodské ma Jihlavském rudním revíru – Zur Verwitterung reicher silberhaltiger Erzzone im Revier Havlíčkův Brod (Deutschbrod) und Jihlava (Iglau), *Stříbrná Jihlava 2007 – Silberne Stadt Jihlava 2007*, 206–215.
- Holub, M. 2007b: K možnostem vzniku a zachování bohatých sekundárních rud stříbra v kutnohorském revíru – Über eine mögliche Entstehung und Erhaltung von reichen sekundären Silbererzen im Kuttenberger Revier. In: V. Vaněk – J. K. Kroupa: Slavníkovci v českých dějinách, *Antiqua Cuthna* 2/2006, 122–140.
- Holub, M. 2015: Redukce olova železem? – The reduction of lead by iron?, *Archeologické rozhledy* 67, 654–671.
- Holub, M. – Malý, K. 2012: Separátní hutnění galenitových, stříbrem bohatých rud těžených na Vysočině – Separate smelting of galena ores rich in silver from Bohemian – Moravian Highlands, *Acta rerum naturalium* 12 – *Stříbrná Jihlava 2010*, 1–14.
- Hoppe a kol. 1993: Hoppe, A. – Foellmer, A. – Noeltner, T.: Historische Erzbergbau im Schwarzwald und Schwermetale im Böden der Stauffer Bucht (südliche Oberrheinebene), *Montanarchäologie in Europa. Berichte zum internationalen Kolloquium „Frühe Erzgewinnung und Verhüttung in Europa“ in Freiburg in Breisgau vom 4. bis 7. Oktober 1990*, 249–254.
- Horák, J. – Hejzman, M. 2016: 800 years of mining and smelting in Kutná Hora region (the Czech Republic)—spatial and multivariate meta-analysis of contamination studies, *Journal of Soils and Sediments* 16, Issue 5, 1584–1598. ISSN: 1439-0108 (Print) 1614-7480 (Online)
- Horák, J. – Klír, T. 2017: Pedogenesis, Pechochemistry and the Functional Structure of the Waldhufendorf Field System of the Deserted Medieval Village Spindelbach, the Czech Republic. *Interdisciplinaria Archaeologica Natural Sciences in Archaeology (IANS)* 8 (1/2017), 43–57. <https://doi.org/10.1007/s11368-015-1328-7>
- Houzar, S. 1996: Vztah některých ložisek železných rud k ložiskům drahých kovů na jz. Moravě. *Stříbrná Jihlava 1996. Seminář k dějinám hornictví a důlních prací na Vysočině*. Jihlava, 22–28.
- Houzar a kol. 2007: Houzar, S. – Škrdla, P. – Vokáč, M.: Mineralogie zlata z aluviálních sedimentů malých vodních toků mezi Želetavou a Opatovem na západní Moravě – Mineralogy of gold from alluvial sediments of streams between Želetava and Opatov, Western Moravia, *Acta rerum naturalium* 3, 1–10.
- Hönig, H. – Lentzsch, S. 2014: Das Bergwerk unter dem Busbahnhof – Beschreibung der untersuchten mittelalterlichen Grubenbaue unter dem Busbahnhof in Dippoldiswalde, Lkr. Sächsische Schweiz-Osterzgebirge – Důl pod autobusovým nádražím – popis prozkoumaného středověkého dolu pod autobusovým nádražím ve městě Dippoldiswalde, okr. Saské Švýcarsko – východní Krušnohoří, in: R. Smolnik (Hrsg.): *ArchaeoMontan 2014. Ergebnisse und Perspektiven. Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, Beiheft 29*. Dresden, 181–194.
- Hrazdil a kol. 2007: Hrazdil, V. – Dočkal, P. – Vokáč, M.: Rudní lokality na Českomoravské vrchovině s nálezy hornických nástrojů – Gezähelfunde aus polymetallischer Erzlagerstätten des Böhmischnährischen Berglandes, *Stříbrná Jihlava 2007 – Silberne Stadt Jihlava 2007*, 282–305.
- Hrazdil a kol. 2012: Hrazdil, V. – Škrdla, P. – Vokáč, M. – Houzar, S.: Historické dolování stříbrných rud v Komárovicích u Jihlavy, západní Morava – Historic mining of silver ore in Komárovice near Jihlava, west Moravia, *Acta rerum naturalium* 12 – *Stříbrná Jihlava 2010*, 137–144.
- Hrubý, P. 2011: Jihlava – Staré Hory. Archeologický výzkum středověkého důlního, úpravnického a obytného areálu v letech 2002–2006. Příspěvek ke studiu středověkého rudného hornictví – Jihlava – Staré Hory (Iglau – Altenberg). *Archäologische Ausgrabungen des mittelalterlichen Bergbau-, Aufbereitungs- und Siedlungsplatzes in den Jahren 2002–2006. Zum Studium des mittelalterlichen Erzbergbaus*. In: Jan Klápště et Zdeněk Měřínský (curantibus editae): *Dissertationes archaeologicae brunenses pragenses* 9. Praha–Brno.
- Hrubý, P. 2014: Od hertovního stříbra až téměř k minci neboli od hutí až téměř k mincovnám – Von Blicksilber bis quasi Münzen oder von Hütten bis quasi Münzprägestätten, *Archaeologia historica* 39/2, 609–637.

- Hrubý a kol. 2005: Hrubý, P. – Malý, K. – Milítký, J.: Hromadný nález mincí ze 13. století objevený při archeologickém výzkumu v areálu radnice v Jihlavě. Příspěvek k lokalizaci jihlavské mincovny ve 13. století – A group find of the 13th coins found during archaeological excavations at a town hall in Jihlava. Contribution to localization of Jihlava mint in the 13th, Numismatický sborník 20, 43–60.
- Hrubý a kol. 2012a: Hrubý, P. – Hejhal, P. – Hoch, A. Kočár, P. Malý, K. – Macháňová, L. – Petr, L. – Štelcl, J. 2012: Středověký úpravnický a hornický areál Cvilínek u Černova na Pelhřimovsku – Das mittelalterliche Aufbereitungs- und Bergbauareal Cvilínek bei Černov in der Region Pelhřimov, Památky archeologické 103, 339–418.
- Hrubý a kol. 2012b: Hrubý, P. – Hejhal, P. – Malý, K. 2012: K metalurgii při středověké produkci stříbra na Českomoravské vrchovině, Archaeologia Technica 23, 21–45.
- Hrubý a kol. 2014a: Hrubý, P. – Malý, K. – Schubert, M.: Naturwissenschaftliche Untersuchungen an Funden der Grabung Roter Hirsch in Dippoldiswalde – Ein Beitrag zu den Grabungsergebnissen – Přírodovědné výzkumy nálezů z průzkumu lokality Roter Hirsch v Dippoldiswalde – příspěvek k výsledkům průzkumu, in: R. Smolnik (Hrsg.): ArchaeoMontan 2014. Ergebnisse und Perspektiven – Výsledky a výhledy. Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, Beiheft 29, 223–228, 232–233.
- Hrubý a kol. 2014b: Hrubý, P. – Hejhal, P. – Kočár, P. – Libor, P. – Malý, K.: Centrální Českomoravská vrchovina na prahu vrcholného středověku. Archeologie, geochemie a rozbor sedimentárních výplní niv – Central Bohemian-Moravian Highlands on the threshold of the High Middle Ages Archaeology, geochemistry and the analyses of alluvial sediments. Spisy Filozofické fakulty Masarykovy univerzity – Opera Universitatis Masarykianae Brunensis, Facultas philosophica 422.
- Hrubý a kol. 2015a: Hrubý, P. – Malý, K. – Schubert, M.: Metallurgische Funde aus der Bergbausiedlung in Dippoldiswalde – Roter Hirsch – Metallurgické nálezy z hornického sídliště v Dippoldiswalde – „Roter Hirsch“ – Metallurgic finds from the mining settlement in Dippoldiswalde – „Roter Hirsch“, in: R. Smolnik (Hrsg.): ArchaeoMontan 2015. Montanarchäologie im Osterzgebirge – Montánní archeologie ve východním Krušnohoří, Beiheft 30, 245–257.
- Hrubý a kol. 2015b: Hrubý, P. – Malý, K. – Lajtkepová, P.: Zmizelý svět středověkého hornictví na Českomoravské vrchovině. Katalog k výstavě realizované 11. září – 10. listopadu 2015 v Muzeu Vysočiny Jihlava. Jihlava.
- Hrubý a kol. 2016: Hrubý, P. – Malý, K. – Milo, P.: Archeometalurgie a geofyzika středověkých areálů zaměřených na produkci drahých kovů – Archaeometallurgy and geophysics of the medieval sites specialized on precious metal production, Archaeologia historica 41/2, 39–63.
- Hucker, B. U. 1984: Die untergegangene Bergstadt Blankenrode im Diemel-Eder-Kupfererzrevier: Beobachtungen zum Problem abgegangener Bergstädte, in: Kroker, W. – Westermann, E. (Hrsg.): Montanwirtschaft Mitteleuropas vom 12. bis 17. Jahrhundert. Stand, Wege und Aufgaben der Forschung, Der Anschnitt, Beiheft 2. Bochum, 103–110.
- Chabrzyk, P. 2010: Strieborné zliatky a zlomky v skoro stredovekom Poľsku – Silver plates and fragments in early mediaeval Poland – Placki i sekańce srebrne w Polsce wczesnośredniowiecznej. In: Zbyšek Šustek (Ed.): Peniaze a ich miesto v dejinách spoločnosti. Medzinárodné numizmatické sympóziium. Kremnica 20. – 23. května 2010. Zborník súhrnov referátov z medzinárodného numizmatického sympózia. Kremnica, 25–26.
- Chabrzyk, P. – Młodecka, H. 2012: Polskie czy obce? Placki i siekańce srebrne z wybranych skarbów wczesnośredniowiecznych. In: Pieniądz i banki na Śląsku. Poznań.
- Chabrzyk, P. – Młodecka, H. 2013: Obecność cynku w monetach pochodzących z wczesnośredniowiecznych skarbów Polski Środkowej, in: Piotr Boroń (ed.): Argenti Fossore et alii. Znaczenie gospodarcze wschodnich czesti górnego Śląska i zachodnich Krańców Małopolski w późnej fazie wczesnego średniowiecza (X–XII wiek). Chronica Silesiae Superioris I. Wrocław, 243–256.
- Charouz, J. Z. 2005: K počátkům Jihlavy z pohledu církevních dějin, Jihlavský archivní občasník 1, 29–39.
- Cháb a kol. 2007: Cháb, J. – Stráník, Z. – Eliáš, M.: Geologická mapa České republiky 1 : 500 000, Praha.
- Chábera, S. a kol. 1985: Jihočeská vlastivěda. Řada A, neživá příroda. Vimperk.
- Isenberg, E. 1998: Pollendiagramm. In: Claus Dahm, Uwe Lobbedey a Gerd Weisgerber: Der Altenberg: Bergwerk und Siedlung aus dem 13. Jahrhundert im Siegerland. 2: Die Funde. Bonn: Habelt, Denkmalpflege und Forschung in Westfalen, 34, 237–238.
- Jan, L. 2004: Causa Cruciburgensis monetae magister rediiva, Archeologické rozhledy 56, 393–400.
- Jan, L. 2006: Václav II. a struktury panovnické moci. Brno.
- Jangl, L. 2002: K otázce jihlavského privilegia a falšování listiny A – Zur Problematik des Iglauer Privilegiums und der Fälschung der Urkunde A, Vlastivědný sborník Vysočiny, Oddíl věd společenských 13, 15–41.
- Janáček, J. 1972: Stříbro a ekonomika českých zemí ve 13. století, Československý časopis historický 20, 875–906.
- Janičková a kol. 2012: Janičková, K. – Dolníček, Z. – Malý, K.: Fázové složení strusek po tavně stříbrných rud na Havlíčkobrodsku – Phase composition of slags produced by silver metallurgy in the Havlíčkův Brod Ore District, Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku 19, 186–189.
- Jaroš, Z. 1996: K problematice Jihlavského mincování 13. století, Folia numismatica 10–11, 37–44.
- Ježek, M. 2001: Heiko Steuer: Waagen und Gewichte aus dem mittelalterlichen Schleswig (Köln 1997), Archeologické rozhledy 53, 650–653.
- Ježek, M. 2002: Odkrycia wag skladanych w krajach czeskich. In: Civitas et villa. Miasto i wieś w średniowiecznej Europie środkowe. Wrocław–Praha, 453–456.
- Ježek, M. 2012: Prubířský kámen raně středověké společnosti – Touchstones of early medieval society, Archeologické rozhledy 64, 26–58.

- Ježek, M. – Zavřel, J. 2010: Prubiřské kameny mezi archeologickými nálezy – Touchstones among archaeological finds, *Archeologické rozhledy* 62, 608–628.
- Ježek, M. – Zavřel, J. 2011: Probersteine als Prüfstein der Archäologie. Nachweis und Kontexte eines Hilfsmittels zur Metallanalyse im Mittelalter, *Zeitschrift für Archäologie des Mittelalters* 39, 125–160.
- Jirásko, L. 1986: Ke genezi Stříbra a jeho středověkých staveb, *Minulost Západočeského kraje* 22, 131–153.
- Juráček, J. 2011: Zaniklé dobývání železné rudy u Dlouhé Vsi a Mírovky na Havlíčkobrodsku – Extinct mining of the iron ore at Dlouhá Ves and Mírovka in the area of Havlíčkův Brod, *Havlíčkobrodsko* 25, 222–232.
- Kapusta a kol. 2012: Kapusta, J. – Dolníček, Z. – Malý, K.: Fáze složení středověkých strusek po tavbě Pb-Ag rud z hutnického areálu Plandry u Jihlavy – Phase composition of Medieval slags after smelting of Pb-Ag ores from the metallurgical complex Plandry near Jihlava, *Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku* 19, 57–61.
- Kapusta a kol. 2013: Kapusta, J. – Dolníček, Z. – Malý, K.: Středověké baryem bohaté strusky po tavbě polymetalických rud na vybraných lokalitách v Jihlavě – Medieval barium-rich slags after melting of polymetallic ores from selected sites in Jihlava, *Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku* 20, 188–192.
- Kapusta a kol. 2014: Kapusta, J. – Janíčková, K. – Dolníček, Z. – Malý, K.: Sulfidické fáze ve středověkých struskách po tavbě Ag rud v jihlavském a havlíčkobrodském rudním revíru – Sulphidic phases in medieval slags after smelting of Ag ores in the Jihlava and the Havlíčkův Brod Ore Districts, *Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku* 21, 94–98.
- Kapusta a kol. 2015: Kapusta, J. – Dolníček, Z. – Malý, K.: Strusky po tavbě polymetalických rud z lokality Čejkov-Trsov (pelhřimovský rudní revír) – Slags after smelting of polymetallic ores from the locality Čejkov-Trsov (Pelhřimov ore district), *Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku* 22, 56–60.
- Kapusta a kol. 2017: Kapusta, J. – Dolníček, Z. – Hrubý, P. – Malý, K.: Strusky po tavbě polymetalických rud z lokality Jihlava U mlékárny – Slags after smelting of polymetallic ores from the locality Jihlava U mlékárny, *Archaeologia Technica* 28, 28–35.
- Kašák, K. 2012: Hlubinné dobývání zlata v Kašperských Horách. Magisterská diplomová práce. Katedra archeologie, Filozofická fakulta Západočeské univerzity. Plzeň. Nepublikovaný rukopis.
- Kaufmann, S. 2004: Metallographische Untersuchungen an ausgewählten Objekten des Schatzfundes von Fuchsenhof. In: Prokisch, B. – Kühlreiber, T. (Hrsg.): *Der Schatzfund von Fuchsenhof – The Fuchsenhof Hoard – Poklad Fuchsenhof. Studien zur Kulturgeschichte von Oberösterreich*, Folge 15. Linz, 347–374.
- Keen, E. J. 2007: *Journey of a book: Bartholomew the Englishman and the Properties of things*. Canberra.
- Kejř, J. 1998: *Vznik městského zřízení v českých zemích*. Praha.
- Kenzler, H. 2012: Die hoch- und spätmittelalterliche Besiedlung des Erzgebirges. Strategien zur Kolonisation eines landwirtschaftlichen Ungunstraumes. Bamberg.
- Kierczak, J. – Pietranik, A. 2011: Mineralogy and composition of historical Cu slags from the Rudawy Janowickie Mountains, southwestern Poland, *The Canadian Mineralogist* 49, 1281–1296. <https://doi.org/10.3749/canmin.49.5.1281>
- Kilger, Ch. 2004: Monetarität und Monetarisierung. Verschiedene Stellungnahmen zur Einführung und Ausübung einer Münzgeldwirtschaft im Deutschen Reich und im elbslawischen Raum während des 11. Jahrhunderts. *The European Frontier. Clashes and Compromises in the Middle Ages. Lund Studie in Medieval Archaeology* 33. Lund, 221–232.
- Klápště, J. 2005: *Proměna českých zemí ve středověku*. Praha.
- Klein a kol. 1993: Klein, S. – Urban, H. – Stephan, H.-G. – König, A. – Bollingberg, H.-J.: Bunt- und Edelmetallverarbeitung in Höxter und Corvey. In: Steuer, H. – Zimmermann, U. (Hsg): *Montanarchäologie in Europa. Berichte zum internationalen Kolloquium „Frühe Erzgewinnung und Verhüttung in Europa“ in Freiburg in Breisgau vom 4. bis 7. Oktober 1990*. Sigmaringen, 291–301.
- Klemm, S. – Nelle, O. 2008: Historische Kohlstätten in den Eisenerzer Alpen. *Archäologische Bodendenkmale und Archive der Waldgeschichte, Da schau her – die Kulturzeitschrift aus Österreich Mitte*, 1–5.
- Klemm a kol. 2005: Klemm, S. – Nelle, O. – Grabner, M. – Geihofer, D. – Schnepf, E.: *Interdisziplinäre Untersuchungen von Kohlstätten aus Mittelalter und Neuzeit in der Eisenerzer Ramsau, Steiermark*, *Archaeologia Austriaca*, Band 89, 269–329.
- Klíř, T. 2010: Osídlení horských oblastí Čech ve středověku a raném novověku, východiska interdisciplinárního výzkumu – Die Besiedelung der Gebirgsgegenden Böhmens im Mittelalter und der frühen Neuzeit, *Ausgangspunkte für eine interdisziplinäre Forschung, Archaeologia historica* 35, 373–391.
- Klíř, T. 2016: Zaniklé středověké vsi ve výzkumném záměru Ústavu pro archeologii Univerzity Karlovy v Praze. Zaniklý Spindelbach (Krušné hory), Kří a Hol (střední Čechy). In: P. Nocuň – A. Przybyła-Dumin – K. Fokt (Eds.): *Wies zaginiona: stan i perspektywy badań* [online]. Chorzów: Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny“, 17–58.
- Kočár a kol. 2014: Kočár, P. – Kočárová, R. – Petr, L. – Crkal, J. – Derner, K. – Lissek, P.: Rostlinné zbytky z vrcholně středověkých hornických lokalit Krušných hor – Pflanzenreste aus den hochmittelalterlichen Bergbaustandorten im Erzgebirge. In: R. Smolnik (Hrsg.): *ArchaeoMontan 2014. Ergebnisse und Perspektiven. Výsledky a výhledy. Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalfleße*, Beiheft 29. Dresden, 119–135.
- Konečný, L. 1988: K románské podobě a funkci kostela sv. Jana Křtitele v Jihlavě. In: *Rodná země. Sborník k 100. výročí Muzejní a vlastivědné společnosti v Brně a k 60. narozeninám PhDr. Vladimíra Nekudy*, CSc. Brno, 405–418.
- Kořan, J. 1974: K minulosti českých rýžovisek zlata, *Studie z dějin hornictví* 5, 15–33.

- Koutek, J.* 1960: Rudní ložiska v okolí České Bělé na Českomoravské vysočině, Časopis Národního muzea, odd. přírodovědné 129, 135–144.
- Körlin, G. – Gechter, M.* 2003: Römischer Bergbau auf dem Lüderich – Vorbericht über die Grabungen 2000–2002. In: Stöllner, T. – Körlin, G. – Steffens, G. – Cierny, J. (Eds./Hrsg.): Man and Mining – Mensch und Bergbau. Studies in honour of Gerd Weisgerber on occasion of his 65th birthday. Der Anschnitt – Zeitschrift für Kunst und Kultur im Bergbau, Beiheft 16. Bochum, 237–248.
- Kötz a kol.* 2009: Kötz, S. – Pfaff, K. – Ströbele, F. – Jehn, J. – Hildebrandt, L.H. – Lorenz, S. – Pernicka, E. – Markl, G.: Römischer bis neuzeitlicher Bergbau in Wiesloch (Baden) aus lagerstättenkundlicher, historischer und archäologischer Sicht. In: Oeggel, K. – Prast, M. (Hrsg.): Die Geschichte des Bergbaus in Tirol und seinen angrenzenden Gebieten. Proceedings zum 3. HiMAT Milestone Meeting des SFB-HiMAT vom 23.–26. 10. 2008 in Silbertal, 165–174.
- Krabath, S.* 2001: Die hoch- und spätmittelalterlichen Buntmetallfunde nördlich der Alpen. Eine archäologisch – kunsthistorische Untersuchung zu ihrer Herstellungstechnik, funktionalen und zeitlichen Bestimmung. Band 1 und 2. Internationale Archäologie band 63. Rahden/Westfalen.
- Krabath, S.* 2002: Die mittelalterlichen Buntmetallschmelzöfen in Europa. In: Röber, R. (Hrsg.): Beiträge des 3. Kolloquiums des Arbeitskreis zur archäologischen Erforschung des mittelalterlichen Handwerks. Stuttgart, 115–142.
- Kratochvíl, J.* 1955–1964: Topografická mineralogie Čech. Praha.
- Krause, R.* 2013 (Hrsg.): Mittelalterlicher Bergbau auf dem Kristberg im Montafon, Vorarlberg (Österreich). Frankfurter Archäologische Schriften 22. Verlag Dr. Rudolf Habelt GmbH, Bonn.
- Krause a kol.* 2015: Krause, R. – Würfel, F. – Röpke, A. – Klopfer, R. – Friedrich, J. – Zerl, T.: Ein mittelalterliches Montanrevier im Montafon in den Zentralalpen, Vorarlberg. In: Stöllner, T. – Oeggel, K. (Hrsg.): Bergauf Bergab. 10.000 Jahre Bergbau in den Ostalpen. Veröffentlichungen aus dem Deutschen Bergbau-Museum in Bochum Nr. 207. Bochum, 463–473.
- Krásný, F.* 2014: Problematika detektoru kovů v archeologii. Magisterská diplomová práce. Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy. Praha. Nepublikovaný rukopis.
- Krásný, F.* 2009: Písková Lhota, Výzkumy v Čechách, č. 1082. ZAA 1481/2012.
- Kreps, M.* 1970: Železářství na Žďársku 1350–1886. Brno.
- Kriedte a kol.* 1978: Kriedte, P. – Medick, H. – Schlumbohm, J.: Industrialisierung vor der Industrialisierung. Gewerbliche Warenproduktion auf dem Land in der Formationsperiode des Kapitalismus. Göttingen.
- Krohn, N.* 2003: Vulkanus – Gott der Schmiede? In: Stöllner, T. – Körlin, G. – Steffens, G. – Cierny, J. 2003 (Eds./Hrsg.): Man and Mining – Mensch und Bergbau. Studies in honour of Gerd Weisgerber on occasion of his 65th birthday. Der Anschnitt – Zeitschrift für Kunst und Kultur im Bergbau, Beiheft 16. Bochum, 249–270.
- Krumphanzlová, Z.* 1965: Skleněné perly doby hradištní v Čechách, Památky archeologické 56, 161–188.
- Křivská, A.* 2005: Stříčky z nejstarší historie děkanského kostela sv. Václava ve Světlé nad Sázavou, Havlíčkovobrodsko 19, Vlastivědný sborník 2005, 20–36.
- Kubátová a kol.* 2012: Kubátová, L. – Filip, V. V. – Bok, V.: Statuta horního města Jáchymova z roku 1526. Praha.
- Kučera, K.* 1980: Železářství mezi Velkou Bíteší a Veverskou Bítýškou. Brno.
- Kudrnáč, J.* 1973: Dávná rýžoviště zlata u Horské Kvildy na Šumavě, Archeologické rozhledy 25, 218–221, 249.
- Kudrnáč, J.* 1982: Rýžování zlata v Čechách, Památky archeologické 73, 455–485.
- Kudrnáč, J.* 1987: Archeologické výzkumy hornických stařin v povodí Litavky a středověkých zlatodolů u Čeliny, Vlastivědný sborník Podbrdská 38–39, 221–247.
- Kudrnáč, J. – Michálek, J.* 1993: Urgeschichtliche und mittelalterliche Goldgewinnung in Südböhmen. In: Steuer, H. – Zimmermann, U. (Hsg): Montanarchäologie in Europa. Berichte zum internationalen Kolloquium „Frühe Erzgewinnung und Verhüttung in Europa“ in Freiburg in Breisgau vom 4. bis 7. Oktober 1990. Sigmaringen, 401–408.
- Kuthan, J.* 1976: Středověká architektura v jižních Čechách do poloviny 13. století. Praha.
- Kuthan, J.* 1994: Česká architektura v době posledních Přemyslovců. Města, hrady, kláštery, kostely. Vimperk.
- Labuda, J.* 1993: Montanarchäologische Forschungen im Erzbergbaurevier von Banská Štiavnica (Schemnitz), Montanarchäologie in Europa. Berichte zum internationalen Kolloquium „Frühe Erzgewinnung und Verhüttung in Europa“ in Freiburg in Breisgau vom 4. bis 7. Oktober 1990, 385–390.
- Labuda, J.* 1997: Montánna archeológia na Slovensku (Príspevok k dejinám stredoveku), Slovenská archeológia XLV–1, 83–156.
- Labuda, J.* 2004: Banská Štiavnica jako příklad osídlovania bankských regionov – Banská Štiavnica als Beispiel für die Besiedlung der Bergbauregionen. In: Nekuda, V. – Měřínský, Z. – Kouřil, P. (Eds.): Archaeologia historica 29/04. Sborník příspěvků přednesených na XXXV. konferenci archeologů středověku České republiky a Slovenské republiky s hlavním zaměřením na hranice v životě středověkého člověka. Hrabušice 29. 9. – 3. 10. 2003. Brno–Levoča, 261–266.
- Labuda, J.* 2016: Glanzenberg v Banskej Štiavnici. Archeologický výskum zaniknutej lokality. Krupina: Krupina–Robert Jurových – NIKARA.
- Lammers, D.* 1996: Überlegungen zur Kapazität der mittelalterlichen Verhüttung im Dill/Dietzhölzer–Revier am Beispiel des Rennöfensstandorts B88, in: Jockenhövel, A. (Hrsg.): Bergbau, Verhüttung und Waldnutzung im Mittelalter, Auswirkungen auf Mensch und Umwelt. Stuttgart, 51–57.

- archaeological excavation of the Kostice – Zadní hrád early medieval settlement in 2009–2011, *Archeologické rozhledy* 65, 735–775.
- Majer, J. 1998: K vývoji kontrolních institucí v českém hornictví, kovohutnictví a mincovnictví ve 13.–16. století, *Rozpravy Národního technického muzea v Praze* 154. Studie z dějin hornictví 27. Agricoloivi žáci. Praha, 47–51.
- Majer, J. 1999: Báňská a hutní praxe 13.–18. století. In: *Dolování stříbra a mincování v Jihlavě*. Sborník. Jihlava, 40–51.
- Malec a kol. 1985: Malec, J. – Novák, F. – Kavalír, J.: Stará rýžoviska na řece Opavě u Pochně, *Rozpravy Národního technického muzea v Praze* 99. Studie z dějin hornictví 16. Národní technické muzeum Praha, 131–139.
- Malý, K. 1998a: Současný stav lokalit starého dolování v okolí Stříbrných Hor u Havlíčkova Brodu, *Vlastnivědný sborník Vysociny – oddíl věd společenských* 11, 45–58.
- Malý, K. 1998b: Současný stav lokalit dolování Pb-Zn-Cu-Ag rud ve svratecké klenbě (západní Morava), *Stříbrná Jihlava* 1998. Seminář k dějinám hornictví a důlních prací na Vysocině. Jihlava, 63–71.
- Malý, K. 1999: Jihlavský rudní revír – přehled geologie a mineralogie. In: *Dolování stříbra a mincování v Jihlavě*. Sborník. Jihlava, 15–27.
- Malý, K. 2001: Současný stav lokalit starého dolování v okolí České Bělé (okr. Havlíčkův Brod), *Stříbrná Jihlava* 2001. Seminář k dějinám hornictví a důlních prací na Vysocině. Jihlava, 61–65.
- Malý, K. – Hrubý, P. 2016: Archäometallurgische Untersuchungen, in: *Schubert, M. – Bertuch, M.: Schlegelschall und Rauch Neue Erkenntnisse aus Freibergs Oberstadt*, in: R. Smolnik (Hrsg.): *Ausgrabungen in Sachsen* 5, 397–399, 404–405.
- Malý, K. – Rous, P. 2001: Ověření výpovědních možností strusek z Jihlavska a Havlíčkobrodsko – Beglaubigung der Aussagemöglichkeiten der Schlacken aus Iglautland und aus der Gegend bei Havlíčkův Brod (dt.: Deutsch – Brod), in: Nekuda, V. (Ed.): *Archaeologia historica* 26. Sborník příspěvků přednesených na 32. konferenci archeologů středověku České republiky a Slovenské republiky s hlavním zaměřením na získávání a zpracování surovin Čáslav 25.–28. září 2000. Čáslav – Brno, 67–87.
- Malý a kol. 2007: Malý, K. – Vilímek, L. – Vokáč, M. – Zimola, D.: Doklady hornického osídlení v údolní nivě Bělokamenského potoka – Mining Settlement Evidence in the Alluvial Plain of the Bělokamenský Creek, *Archeologické výzkumy va Vysocině* 1/2007, 125–144.
- Malý a kol. 2010: Malý, K. – Houzar, S. – Štelcl, J.: Ryzí stříbro z Helenína (jihlavský rudní revír) – Native silver from Helenín (Jihlava Ore District), *Acta rerum naturalium* 8, 55–58.
- Martínek a kol. 2014: Pelhřimov. Dějiny českých, moravských a slezských měst. I. Osídlování Pelhřimovska a počátky města. Od místa k městu. Nakladatelství Lidové noviny, 63–70.
- Marák, J. – Zavřel, J. 2012: Nové doklady zpracování drahých kovů v raném středověku (předběžné sdělení) – New Evidence of Precious Metall Processing in the Early Middle Ages (preliminary advise), *Acta rerum naturalium* 12 – Stříbrná Jihlava 2010, 99–105.
- Mašlová, K. 2016: Úvod do problematiky historické exploatace zlata na Vodňansku – Einführung in die Problematik der historischen Goldförderung im Gebiet von Vodňany, *Archeologické výzkumy v jižních Čechách* 29, 313–332.
- Mašlová, K. – Hrubý, P. 2017: Nové poznatky k historické exploataci zlata na Vodňansku – New knowledge of historical gold exploitation in Vodňany, *Acta rerum naturalium* 21, 151–162.
- Málek, J. 1976: Vliv hornictví na lesy na příkladu Jihlavska a Pelhřimovska, *Dějiny přírodních věd a techniky* 9, 145–159.
- Málek, J. 1982: Změny rozsahu lesů od středověku na jihozápadní Moravě, *Vědecké práce Zemědělského muzea Praha* 22, 283–292.
- Málek, O. 1998: Přibyslav – štola Pod farou, *Stříbrná Jihlava* 1998. Seminář k dějinám hornictví a důlních prací na Vysocině. Jihlava, 97–101.
- Matzke, M. 1999: Bergbau und Münzprägung im Südschwarzwald, ein archäometallurgisches Projekt, *Archäologische Informationen aus Baden-Württemberg* 41, 107–111.
- Merhautová, A. 1971: Raně středověká architektura v Čechách. Praha.
- Merkel, S. 2013: The Relationship of Hacksilver and Minting in 10th Century Southern Scandinavia, *Metalla* 20, 22, s. 75–79.
- Merkel, S. 2016a: Silver and the Silver Economy at Hedeby. Der Anschnitt. Beiheft 33. Bochum.
- Merkel, S. 2016b: Carolingian and Ottonian Brass Production in Westphalia: Evidence from the Crucibles and Slag of Dortmund and Dortmund, *Metalla* 22.1, 21–39.
- Merkel a kol. 2012: Merkel, S. – Hauptmann, A. – Hilberg, V.: Analysis of Technical Ceramics from Haithabu. Gold and Silver-smithing in the Viking Age, *Archäometrie und Denkmalpflege* 2012. *Metalla Sonderheft* 5, 106–109.
- Merkel a kol. 2013: Merkel, S. – Sverchkov, L. – Hauptmann, A. – Hilberg, V. – Bode, M. – Lehmann, R.: Analysis of Slag, Ore, and Silver from the Tashkent and Samarkand Areas: Medieval Silver Production and the Coinage of Samanid Central Asia, *Archäometrie und Denkmalpflege* 2013, *Metalla Sonderheft* 6, 62–66.
- Merkel a kol. 2015a: Merkel, S. – Hauptmann, A. – Hilberg, V. – Lehmann, R.: Isotopic analysis of silver from Hedeby and some nearby hoards. Preliminary results. In: Erikse, M. H. – Pedersen, U. – Rundberget, B. – Axelsen, I. – Berg, H. L. (eds.): *Wiking Worlds. Things, Spaces and Movement*. Oxford, 195–212.
- Merkel a kol. 2015b: Merkel, S. – Bräutigam, B. – Klein, S. – Hauptmann, A.: The Analysis of Slag from Panjhir Mining Region, Afghanistan: An Investigation of (Medieval) Silver Produktion Technology, in: *Archäologische Mitteilungen aus Iran und Turan*. Band 45/2013, 231–249.
- Mezník, J. 1954: Jihlavské privilegium a počátky města Jihlavy, *Sborník archivních prací* 4/2, 3–28.

- Lammers, D. 2009: Das karolingisch-ottonische Buntmetallhandwerk – Quartier auf dem Plettenberg in Soest. Soester Beiträge zur Archäologie, Band 10. Soest.
- Laštovička a kol. 2001: Laštovička, Z. – Vilímek, L. – Vosáhl, J.: Rekonstrukce průběhu rantiřovsko-starohorského vodního náhonu (Technická památka středověkého dolování stříbrných rud u Jihlavy z přelomu 13. a 14. století. Stříbrná Jihlava 2001. Seminář k dějinám hornictví a důlních prací na Vysočině. Jihlava, 37–55.
- Litochleb, J. 1977: Nové poznatky o zlatonosném zrudnění v okolí Humpolce, Geologický průzkum 19/5, 155–156.
- Litochleb, J. 1981: K těžbě zlata v okolí Humpolce, Rozpravy Národního technického muzea 76, Studie z dějin hornictví 11, 105–117.
- Litochleb, J. 1984: K báňskému podnikání v pelhřimovském revíru, Studie z dějin hornictví 15, 109–125.
- Litochleb, J. 1996: Pelhřimovský rudní revír, Stříbrná Jihlava 1996. Seminář k dějinám hornictví a důlních prací na Vysočině, Jihlava, 8–18.
- Litochleb a kol. 1982: Litochleb, J. – Malec, J. – Sztacho, P.: Příspěvek k mineralogii zlatonosného zrudnění z Orliku u Humpolce, Sborník Jihočeského muzea – přírodní vědy 22, 37–50.
- Litochleb a kol. 2007: Litochleb, J. – Sejkora, J. – Palatý, T. – Šimon, M.: Těžba zlatonosných rozsyků v jižním okolí Prahy (střední Čechy), Stříbrná Jihlava 2007 – Silberne Stadt Jihlava 2007, 10–25.
- Litochleb, J. – Pavlíček, V. 1989: Zlato u Zlátenky u Pacova, Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, přírodní vědy 29, 65–70.
- Litochleb, J. – Sejkora, J. 2004: Těžba, průzkum a výzkum zlata v okolí Zlátenky JV od Pacova, Stříbrná Jihlava 2004. Seminář k dějinám hornictví a důlních prací na Vysočině. Jihlava, 168–176.
- Litochleb, J. – Sztacho, P. 1977: K dějinám těžby zlata na Humpolce, Výběr 14, 268–269.
- Lobbedey, U. 1998: Zeitstellung, Struktur und Bedeutung der Bergbausiedlung Altenberg. In: Dahm, C. – Lobbedey, U. – Weisgerber, G.: Der Altenberg: Bergwerk und Siedlung aus dem 13. Jahrhundert im Siegerland. Band. 1, Die Befunde, Denkmalpflege und Forschung in Westfalen Band. 34. Bonn, 21–31.
- Lohrke, B. 2003: Alter, Geschlecht und Körpergröße um 1200. Paläodemographische Daten vom Friedhof Sulzburg „Geißmättle“, in: Steuer, H. (ed.), Montanarchäologie im Südschwarzwald. Ergebnisse aus 15 Jahren interdisziplinärer Forschung, Zeitschrift für Archäologie des Mittelalters 31, 201–203.
- Losertová, L. 2013: Rozsypové výskyty zlata, wolframitu a scheelitu v oblasti Truchába – Valcha a jejich historická těžba. Magisterská diplomová práce. Ústav geologických věd, Přírodovědná fakulta Masarykovy univerzity. Brno. Nепublikovaný rukopis.
- Losertová a kol. 2011: Losertová, L. – Buřival, Z. – Losos, Z. – Veleba, B.: Pozůstatky po historické těžbě v okolí Humpolce, Acta rerum naturalium 10, 1–10.
- Losertová a kol. 2012: Losertová, L. – Houzar, S. – Buřival, Z. – Losos, Z.: Wolframit ve šlichových vzorcích lokality Truchába – Valcha, moldanubikum, Acta Musei Moraviae, Scientiae geologicae 97/2, 77–84.
- Ludemann, T. 1995a: Die Holzkohle der montanarchäologischen Grabungen im Revier Sulzburg, Kreis Breisgau-Hochschwarzwald, Archeolog Ausgrabungen Bad.-Württ. 1994, 341–349.
- Ludemann, T. 1995b: Zwei Kohlplätze im Mittleren Schwarzwald, Mitt. bad. Landesver. Naturkunde u. Naturschutz 16/2, 319–334.
- Ludemann, T. 1996: Die Wälder im Sulzbachtal (Südwest-Schwarzwald) und ihre Nutzung durch Bergbau und Köhlererei. In: Mitt. Ver. Forstl. Standortkunde u. Forstpflanzenzüchtung 38, 87–118.
- Ludemann, T. 2001: Das Waldbild des Hohen Schwarzwaldes im Mittelalter. Ergebnisse neuer holzkohleanalytischer und vegetationskundlicher Untersuchungen, Alemannisches Jahrbuch 1999/2000, 43–64.
- Luggin, A. 2003: Archäobotanische Analysen der Pflanzlichen Makroreste aus dem Mittelalterlichen Bergbaurevier auf dem Kristberg, Gem. Silbertal. In: R. Krause (Ed.): Mittelalterlicher Bergbau auf dem Kristberg im Montafon Vorarlberg (Österreich). Bonn: Verlag Dr. Rudolf Habelt GmbH, Frankfurter archäologische Schriften, 45–74.
- Luna, J. 1989: Nález moravského denáru Vladislava III. v Jihlavě. Sbératelské zprávy 61. Hradec Králové, 2–3.
- Luna, J. – Zimola, D. 2007: Historické hornické nástroje z centrální Českomoravské vrchoviny – Historische Gezähe aus dem Zentralraum des Böhmisches – mährischen Berglandes, Stříbrná Jihlava 2007 – Silberne Stadt Jihlava 2007, 306–325.
- Lungershausen, A. 2004: Buntmetallfunde und Handwerksrelikte des Mittelalters und der frühen Neuzeit aus archäologischen Untersuchungen in Braunschweig. Materialhefte zur Ur- und Frühgeschichte Niedersachsens. Band 34.
- Macků, P. 2011: Nové perspektivy poznání nejstarší historie Telče, Památky Vysočiny 2010, Telč 2012, s. 42–49.
- Macháček, J. – Měchura, R. 2013: Raně středověké olovo z jižní Moravy a hutnické centrum na Slezsko-krakovské vysočině, in: Piotr Boroń (ed.): Argenti Fossores et alii. Znaczenie gospodarcze wschodnich czesti górnoego Śląska i zachodnich Krańców Malopolski w późnej fazie wczesnego średniowiecza (X–XII wiek). Chronica Silesiae Superioris I. Wrocław, 275–288.
- Macháček, J. – Wihoda, M. 2013: Dolní Podyjí mezi Velkou a přemyslovskou Moravou. Archeologicko-historická interpretace výsledků interdisciplinárního výzkumu z let 2007–2012 – The lower Dyje (Thaya) River region between the periods of Great Moravia and Přemyslid Moravia An archaeological-historical interpretation of the results of interdisciplinary research from 2007–2012, Archeologické rozhledy 65, 878–894.
- Macháček a kol. 2013: Macháček, J. – Balcárková, A. – Dresler, P. – Milo, P.: Archeologický výzkum raně středověkého sídliště Kostice – Zadní hrůd v letech 2009–2011 – The ar-

- Měřínský, Z. 1986: Doba slovanská. In: Koštuřík, P. a kol.: Pravek Třebíčska. Brno, 147–171.
- Měřínský, Z. 1988: Počátky osídlení Brtnicka a nejstarší dějiny obce. In: Janák, J. a kol.: Dějiny Brtnice a připojených obcí. Brno, 13–49.
- Měřínský, Z. – Charouz, Z. 2009: Vznik Staré Jihlavy s kostelem sv. Jana Křtitele a zdejší markraběcí zboží. In: Pisková, R. a kol.: Dějiny Jihlavy. Praha, 38–45.
- Měřínský a kol. 2009: Měřínský, Z. – Vosáhlo, J. – Hrubý, P. – Zimola, D.: Zakládání měst a rozvoj podnikání, dolování a aglomerace Staré Hory. In: Pisková, R. a kol.: Dějiny Jihlavy. Praha, 49–62.
- Milítký a kol. 2006: Milítký, J. – Hahn, M. – Martínek, M. – Matoušek, V. – Stolz, D. – Stolzová, D. – Zaoral, R.: Nález pokladu mincí ze 13. století u Tetína. Český kras 32, 46–49.
- Milítký, J. 2008: Stolz, D. – Stolzová, D. – Zaoral, R.: Poklad mincí ze 13. století z Tetína. Předběžná zpráva o nálezů a stavu jeho zpracování. Folia numismatica 21, 137–145.
- Milítký, J. – Zaoral, R. 2011: The hoard of Tetín (Czech republic) in the light of currency conditios in thirteenth-century Bohemia. In: Holmes, N. (Ed.): Proceedings of the XIVth International Numismatic Congress, Glasgow 2009, II, Glasgow, 1664–1670.
- Minvielle Larousse, N. 2017: Les meules du moulin à minerai médiéval de Brandes-en-Oisans. In: Buchsenschutz O. – Lepareux-Couturier S. – Fronteau G. (Eds.): Les meules du Néolithique à l'époque médiévale : technique, culture, diffusion, Actes du 2ème colloque du Groupe Meule, Reims, du 15 au 17 mai 2014. Dijon. Revue Archéologique de l'Est. Supplément ; 43, 2017, p. 407-427.
- Morávek, P. a kol. 1992: Zlato v Českém masívu. Vydavatelství Českého geologického ústavu.
- Morávek, P. 2015: Mapy výskytů zlata v České republice. Česká geologická služba.
- Musil, J. – Netolický, P. 2014: Pozůstatky rýžování zlata v tzv. Bojanovském újezdu (okres Chrudim) – Traces of gold mining in the Bojanov district (Chrudim district). Archaeologia historica 39, 657–675.
- Nekvapil, L. (Ed.), 2016: Denárový poklad z Chýště: Katalog unikátního nálezů českých mincí z konce 10. století. Pardubice.
- Neuhäuslová, Z. a kol. 1998: Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky, Praha.
- Němečková, V. – Sejbal, J. 2006: Nález mincí a slitkového stříbra z Černožic. Peníze posledních Přemyslovců a počátky české grošové měny. Hradec Králové.
- Němečková, V. 2007: Neražené stříbro – platidlo středověku, Sborník Národního muzea v Praze, řada A – Historie 61/1–2, 33–38.
- Nováček, K. 1993: Klasifikace povrchových stop po zaniklé těžbě surovin, Studie z dějin hornictví 23, 7–11.
- Nováček, K. 1994: Hornická sídliště – příspěvek ke studiu středověkého neagrárního osídlení – Mining settlements: The study of non-agrarian medieval settlement activities, Mediaevalia archaeologica bohemica 1993. Památky archeologické – Supplémentum 2. Praha, 158–170.
- Nováček, K. 2001: Nerostné suroviny středověkých Čech jako archeologický problém (Bilance a perspektivy výzkumu se zaměřením na výrobu a zpracování kovů), Archeologické rozhledy 53, 279–309.
- Nováček, K. 2004: Středověká výroba „falešného“ stříbra v Kutné Hoře? K interpretaci technologií v hutnické dílně mezi Malínem a Novými Dvory na Kutnohorsku. In: Nováček, K. 2004 (ed): Těžba a zpracování drahých kovů: sídelní a technologické aspekty. Mediaevalia archaeologica 6. Praha – Brno – Plzeň, 211–221.
- Novák, J. – Karel, J. 1981: Pozůstatky rýžování zlata z 13. století v Rýmařově (okr. Bruntál) – The remains of washing gold in the 13th century in Rýmařov (District Bruntál), Časopis Slezského muzea, Série B 30, 215–226.
- Nový, R. 1974: Organizace a vývoj českého mincovnictví v 13. století do měnové reformy Václava II., Sborník archivních prací 24, 366–425.
- Nývtlová Fišáková a kol. 2016: Nývtlová Fišáková, M. – Procházka, R. – Šívová, Z.: Vyhodnocení osteologických pozůstatků z výzkumu parcel domů Dominikánská 11–19 a Koblišná 3 v Brně. K otázce organizace zásobování měst masem ve vrcholném středověku, Přehled výzkumů 57/2, 95–176.
- Obst, P. – Rous, P. 1999: Zaniklý hornický areál s tvrzí na vrchu Vysoká u Šlapanova. In: Dolování stříbra a mincování v Jihlavě. Sborník. Jihlava, 40–48.
- Obšusta, P. 2000: Třebíč (okr. Třebíč), Přehled výzkumů 41 (1999). Brno, 188–193.
- Parma, J. B. 1961: K otázce rýžování zlata v Čechách v době předhusitské, Sborník pro dějiny přírodních věd a techniky 6, 152–160.
- Pánek, I. – Hladík, Č. 1968: Denár a hřivna v českých pramenech do roku 1222, Numismatický sborník 10, 79–109.
- Pelly, A. – Téreygeol, F. 2007: Al-Radrād (al-Jabalī): a Yemeni silver mine, first results of the French mission (2006), Proceedings of the Seminar for Arabian Studies 37, 302–311.
- Perazza, F. 2008: La prospection en archéologie minière. Méthodes d'approche d'un milieu fragile. In: Bailly-Maitre, M.-Ch. – Jourdain-Annequin, C. – Clermont-Joly, M. (dir.) 2008: Archéologie et paysages des mines anciennes de la fouille au musée. Paris, 38–45.
- Pérez Macías, J. A. – Domínguez, A. D. 2007: Tecnología metalúrgica en Riotinto y suroeste ibérico desde la edad del Bronce hasta la edad Media. In: Andrieux, P. (Ed.): Projet Agricola – Proyecto Agricola – Projekt Agricola, Quand l'Europe inventait les machines ! – Als Europa die Maschinen erfand! – ¡Cuándo Europa inventaba las máquinas! Villejuif 2007, 281–308.
- Petrtyl, J. 1976: Funkce slitkového stříbra v našich zemích ve 13. století. Sborník II. numismatického symposia 1969. Brno, 85–105.
- Pleiner, R. 1958: Základy slovanského železářského hutnictví v českých zemích. Vývoj přímé výroby železa z rud od doby halštatské do 12. věku. Praha.
- Pleiner, R. 2000: Iron in Archaeology. The European Bloomery Smelters. Praha.

- Pluskal, O. – Vosáňho, J. 1998: Jihlavský rudní obvod, Vlastivědný sborník Vysočiny 13, 157–191.
- Poche, E. (Ed.) 1980: Umělecké památky Čech III. Praha.
- Polanský, L. 2011: Jména mincmistrů na českých denárech přelomu 10. a 11. století, in: Doležalová, E. – Meduna, P.: Co můj kostel dnes má, nemůže kníže odnít. Věnováno Petru Sommerovi k životnímu jubileu. Praha, 236–246.
- Polanský, L. 2010: První biskupské ražby u západních Slovanů – The first bishop coinages in West Slaves. In: Zbyšek Šustek (Ed.): Peniaze a ich miesto v dejinách spoločnosti. Medzinárodné numizmatické sympóziium. Kremnica 20.–23. května 2010. Zborník súhrnov referátov z medzinárodného numizmatického sympózia. Kremnica, 27.
- Polanský, L. 2013: Podlázky. In: Lutovský, M. – Militký, J. – Smejtek, L. (Eds.): Encyklopedie pravěkých pokladů v Čechách. Praha, 261–262.
- Poláček, L. 1993: Další doklady pozdně hradištního osídlení Třebíče (okr. Třebíč), Přehled výzkumů 1989. Brno, 92.
- Poschod, P. 2015: The Origin and Development of the Central European Man-made Landscape, Habitat and Species Diversity as Affected by Climate and its Changes – a Review, IANSA – Interdisciplinaria Archaeologica, Natural Sciences in Archaeology Vol. VI, Issue 2/2015, 197–221.
- Pošvář, J. 1986: Počátky mincovního práva a mincoven na Moravě – Anfänge des Münzrechtes und der Münzstätte in Mähren, Denárová měna na Moravě. Brno, 319–327.
- Potočková a kol. 2012: Potočková, T. – Houzar, S. – Škrdla, P. – Vokáč, M. – Dolníček, Z.: Historické dolování zlata na lokalitě Hory-Zákopy, západní Morava – Historical gold mining on the locality Hory-Zákopy near Předín, western Moravia, Acta Rerum Naturalium – Přírodovědný časopis Vysočiny 12, 122–136.
- Profous, A. 1957: Místní jména v Čechách. Jejich vznik, původní význam a změny. Díl 4. S–Ž. Praha.
- Procházková, R. 2011: Archeologické doklady výroby z 12.–13./14. století v jihovýchodní části Brna ve vztahu k vývoji zástavby – Archaeological evidence of production in the 12th–13th/14th centuries in the south-west part of Brno with relation to the development of the built-up area. Forum Urbes Medii Aevi VI. Brno, 212–251.
- Pták a kol. 2018: Pták, M. – John, J. – Beneš, J.: Olovené předměty z hradiště Na Jánů v Netolicích – Lead objects from the hillfort of Na Jánů in Netolice, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 31, 247–252.
- Py, V. – Ancel, B. 2007: Exploitation des mines métalliques de la vallée Freissinières (Hautes-Alpes, France): Contribution à l'étude de l'économie sud-alpine aux IXe–XIIIe siècles. In: Della Cassa, P. – Walsh, P. (Eds.): Actes de la session montagne, Interpretation of sites and material culture from mid-high altitude mountain environments, Colloque de l'European Association of Archaeologist, Lyon, Septembre 2007. Prehistoria Alpina.
- Reich, M. 2004: Gefundene Vergangenheit – Archäologie des Mittelalters in Bremen. Bremer archäologische Blätter. Beiheft 3. Bremen.
- Reich, E. 2004: Select documents illustrating mediæval and modern history. University Press of the Pacific Honolulu. Reprinted from the 1905 Edition.
- Reimer, P. J., 2013: IntCal13 and marine13 radiocarbon age calibration curves 0-50,000 years cal BP, Radiocarbon 55, 1869–1887. https://doi.org/10.2458/azu_js_rc.55.16947
- Reimer a kol. 2004: Reimer P. J. – Baillie, M. G. – Bard, E. – Bayliss, A. – Beck J. W. – Bertrand, Ch. J. H. – Blackwell, P. G. – Buck, C. E. – Burr, G. S. – Cutler, K. B. – Damon, P. E. – Edwards, R. L. – Fairbanks, R. G. – Friedrich, M. – Guilderson, T. P. – Hogg, A. G. – Hughen, K. A. – Kromer, B. – McCormac, F. G. – Manning, S. W. Bronk Ramsey, Chr. – Reimer, R. W. – Remmele, S. – Southon, J. R. – Stuiver, M. – Talamo, S. – Taylor, F. W. – van der Plicht, J. Weyhenmeyer, C. E.: IntCal04 terrestrial radiocarbon age calibration, 0-26 cal kyr BP, Radiocarbon 46/3, 1029–1058. <https://doi.org/10.1017/S0033822200032999>
- Rehren a kol. 1993: Rehren, T. – Lietz, E. – Hauptmann, A. – Deutmann, K.-H.: Schlacken und Tiegel aus dem Adlerturm in Dortmund: Zeugen einer mittelalterlichen Messingproduktion. In: Steuer, H. – Zimmermann, U. (Hsg): Montanarchäologie in Europa. Berichte zum internationalen Kolloquium „Frühe Erzgewinnung und Verhüttung in Europa“ in Freiburg in Breisgau vom 4. bis 7. Oktober 1990. Sigmaringen, 304–314.
- Richter, M. 1982: Hradištko u Davle, městečko ostrovského kláštera. Praha.
- Richter, U. 2011: Der Freiburger Bergbau in der ersten Bergbauperiode, Grabungen – Funde – Denkmale, in: R. Smolnik (Hrsg.): Aufbruch unter Tage. Stand und Aufgaben der montanarchäologischen Forschung in Sachsen. Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, Beiheft 22. Dresden, 61–68.
- Richtera a kol. 2011: Richtera, L. – Zmrzlý, M. – Videman, J. – Grosmannová, D. – Kučera, L.: Moravské denáry fenikového typu Přemysla Otakara II. z nálezů Třebíč-Borovina (II) a jejich analýza, Folia numismatica 25/1, 3–17.
- Rippon a kol. 2009: Rippon, S. – Claughton, P. – Smart, Ch.: Mining in a Mediaeval Landscape. The Royal Silver Mines of the Tamar Valley. Exeter.
- Rous, I. 2015: Rošia Montanã – letmý nástin historie významné hornické lokality a montánní mapa Rošia Montany – Rošia Montanã – short outline of the history of important mining site and mining map of Rošia Montanã, Archaeologia Technica 26, 10–26.
- Rous, P. 1982: Osídlení Havlíčkova Brodu v raném a vrcholném středověku. Magisterská diplomová práce. Oddělení prehistorie při katedře obecných dějin a pravěku, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy. Praha. Nepublikovaný rukopis.
- Rous, P. 1998: Středověké hornické sídliště neznámého jména u Havlíčkova Brodu na k. ú. Termesivy, Stříbrná Jihlava 1998. Seminář k dějinám hornictví a důlních prací na Vysočině. Jihlava, 102–115.
- Rous, P. 2001: K závěrečné fázi vrcholně středověkého hornictví na Havlíčkovobrodsku, Stříbrná Jihlava 2001. Seminář

- k dějinám hornictví a důlních prací na Vysočině. Jihlava, 66–81.
- Rous, P. 2004: Stříbrorudné hornictví na Havlíčkobrodsku od 13. do 17. století, *Archaeologia technica* 15, 49–58.
- Rous, P. 2007: Povrchové stopy zpracování stříbrné rudy v poloze V Groubu na katastru obce Utín – Geländespuren der Silbererzaufbereitung V Groubu Gemarkung Utín, *Stříbrná Jihlava 2007 – Silberne Stadt Jihlava 2007*, 216–221.
- Rous, P. – Malý, K. 2004: Průzkum terénních stop po zpracování polymetalických rud na Havlíčkobrodsku – Untersuchung der Geländespuren von der Verarbeitung polymetalischer Erze in der Umgebung von Havlíčkův (Deutsch-) Brod. In: Nováček, K. (ed): *Těžba a zpracování drahých kovů: sídelní a technologické aspekty. Mediaevalia archaeologica* 6. Praha – Brno – Plzeň, 121–144.
- Rous a kol. 2004a: Rous, P. – Havlíček, J. – Malý, K.: Nález mlecích kamenů z rudního mlýna na katastru Stříbrné Hory na Havlíčkobrodsku, *Stříbrná Jihlava 2004. Seminář k dějinám hornictví a důlních prací na Vysočině. Jihlava*, 128–134.
- Rous a kol. 2004b: Rous, P. – Vilímek, J. – Malý, K.: Opevněné polohy na Jihlavsku a Havlíčkobrodsku pravděpodobně související se středověkým hornictvím, *Stříbrná Jihlava 2004. Seminář k dějinám hornictví a důlních prací na Vysočině. Jihlava*, 113–127.
- Rovnerová, T. 2012: Těžba zlata na Manětínsku – Gold mining in the region of Manětín, *Acta Rerum Naturalium – Přírodovědný časopis Vysočiny* 12, 107–118.
- Rozmus, D. 2013: Elementy infrastruktury hutniczej na wczesnośredniowiecznych stanowiskach do wytopu srebra i ołowiu na pograniczu obecnego Śląska i Małopolski na przykładzie Dąbrowy Górniczej-Łośnia i Sosnowca-Zagórza, in: Boroń, P. (Ed.): *Argenti fossores et alii. Znaczenie gospodarcze wschodnich części Górnego Śląska i zachodnich krańców Małopolski w późnej fazie wczesnego średniowiecza (X–XII wiek)*. Wrocław, 115–150.
- Rozmus, D. 2014: Wczesnośredniowieczne zagłębienie hutnictwa srebra i ołowiu na obszarach obecnego pogranicza Górnego Śląska i Małopolski (druga połowa XI–XII/XIII wiek). Kraków.
- Rozmus, D. 2016: Nowe znaleziska wczesnośredniowiecznych ciężarków ołowianych, *Materiały archeologiczne* 61, 263–272.
- Rozmus a kol. 2005: Rozmus, D. – Rybak, A. – Bodnar, R.: Z dziejów przemysłu dąbrowskiego: archeologia – przemysł, *Dąbrowa Górnicza – Kraków*.
- Rozmus a kol. 2014: Rozmus, D. – Suchodolski, S. – Tokaj, J.: Wczesnośredniowieczny „skarb Hutnika“ z Dąbrowy Górniczej – Łośnia. Early Mediaeval „Metalurgist Hoard“ from Dąbrowa Górnicza – Łośnia. Muzeum Miejskie Szttygarka W Dąbrowie Gór.
- Rozmus, D. – Szmoniewski, B. 2008: Early Medieval Lead Processing in the Slavic Territories and the Possible Mention of Trade in Lead by Ibrāhīm Ibn Ya‘Qūb, *Peuce Serie Noua* 6, 323–330.
- Röber, R. 2002: In Abhängigkeit des Bischoffs? In: Röber, R. (Hrsg.): *Beiträge des 3. Kolloquiums des Arbeitskreis zur archäologischen Erforschung des mittelalterlichen Handwerks*. Stuttgart.
- Rösch, M. 2015: *Abies alba and Homo sapiens in the Schwarzwald – a Difficult Story*, *IANSA – Interdisciplinaria Archaeologica, Natural Sciences in Archaeology*, Vol. VI, Issue 1/2015, 47–62.
- Rösch a kol. 1994: Rösch, M. – Karg, S. – Sillmann, M.: Vierhundert Jahre gelagert: Pflanzenreste in Decken und Wänden. *Botanische Dokumente zu Ernährung, Landwirtschaft und Landschaft aus der Langen Straße 49*. In: A. Bedal/I. Fehle (Hrsg.): *Hausgeschichten. Bauen und Wohnen im alten Hall und seiner Katharinenvorstadt. Kataloge des Hällisch-Fränkischen Museums Schwäbisch-Hall 8*, 475–491.
- Sarah a kol. 2012: Sarah, G. – Bompaire, M. – Gratuze, B. – Tereygeol, F.: The FAHMA Project: The first multidisciplinary study of the early medieval silver mining district at Melle (France) – Projekt FAHMA: První interdisciplinární studium raně středověkého hornického okrsku v Melle (Francie), *Acta rerum naturalium 12 – Stříbrná Jihlava 2010*, 15–24.
- Sedláčková, H. 2012: Das Glas deutscher Provenienz in Mähren, Tschechische Republik. In: Clemens, L. – Steppuhn, P. (Hrsg.): *Glasproduktion. Archäologie und Geschichte. Beiträge zum 4. Internationalen Symposium zur Erforschung mittelalterlicher und frühneuzeitlicher glashütten Europas*. Trier.
- Schneiderwinklová, P. 2000: Sídelní a těžební aktivity v areálu Kašperských Hor. *Magisterská diplomová práce. Katedra archeologie, Filozofická fakulta Západočeské univerzity. Plzeň. Nепublikovaný rukopis*.
- Scholz, V. 2012: Versuch einer beschreibender Rekonstruktion der Bergbautechniken und Abbautechnologien im hochmittelalterlichen Bergbau von Dippoldiswalde – Pokus o popisnou rekonstrukci hornických technologií a technologií těžby ve vrcholně středověkém dole v Dippoldiswalde, in: R. Smolnik (Hrsg.): *ArchaeoMontan 2012, Erkunden – Erfassen – Erforschen. Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, Beiheft 26*. Dresden, 237–248.
- Scholz, V. 2015: Kleine Wasserbassins im hochmittelalterlichen Bergbau von Dippoldiswalde – Eine These zu Funktion und Verwendung – Vodní nádržky ve vrcholně středověkém dole v Dippoldiswalde – teze k jejich funkci a využití, in: R. Smolnik (Hrsg.): *ArchaeoMontan 2015. Montanarchäologie im Osterzgebirge, und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, Beiheft 30*. Dresden, 259–268.
- Schreg, R. 2007: Development and abandonment of a cultural landscape. *Archaeology and environmental history of medieval settlements in the northern Black Forest, Ruralia 7: Medieval Rural Settlement in Marginal Landscapes*. Turnhout, 315–333.
- Schremmer, E. 1980: Industrialisierung vor der Industrialisierung. Anmerkungen zu einem Konzept der Proto-Industrialisierung, in: Hans-Ulrich Wehler (ed.), *Professionalisierung in historischer Perspektive*. Göttingen

- Schröder, F. 2015: Die montanarchäologischen Ausgrabungen in Niederpöbel (2011–2013) – Befunde und Ergebnisse – Montánně archeologický výzkum v Niederpöbel (2011–2013) – archeologické nálezy a výsledky – Archaeological investigations in a mediaeval mining site in Niederpöbel (2011–2013) – excavations and results, in: R. Smolnik (Hrsg.): *ArchaeoMontan 2015. Montanarchäologie im Osterzgebirge, und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, Beiheft 30.* Dresden, 23–165.
- Schröder, F. 2018: Funde aus den mittelalterlichen Bergwerken von Niederpöbel. Veröffentlichungen des Landesamtes für Archäologie Sachsen. Band 66. Dresden.
- Schubert, M. – Wegner, M. 2015: Die Grabung Roter Hirsch – Hochmittelalterliche Wohn- und Werkstätten der Dippoldiswalder Bergleute – Archeologický výzkum Roter Hirsch – vrcholně středověké sídliště a pracovní areál horníků z Dippoldiswalde – The excavation Roter Hirsch – high mediaeval dwellings and workshops of the Dippoldiswalde miners, in: R. Smolnik (Hrsg.): *ArchaeoMontan 2015. Montanarchäologie im Osterzgebirge – Montánní archeologie ve východním Krušnohoří, Beiheft 30,* s. 207–244.
- Schubert a kol. 2014: Schubert, M. – Wegner, M. – Herbig, Chr.: Die Grabung Roter Hirsch – Erste Ergebnisse zur hochmittelalterlichen Siedlung der Dippoldiswalder Bergleute – Archeologický výzkum lokality Roter Hirsch – první výsledky studia sídliště středověkých horníků z Dippoldiswalde, in: R. Smolnik (Hrsg.): *ArchaeoMontan 2014. Ergebnisse und Perspektiven – Výsledky a výhledy. Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, Beiheft 29,* 215–221, 228–231.
- Schubert a kol. 2018: Schubert, M. – Burghardt, I. – Tolksdorf, J. F. – Schröder, F. – Hönig, H. – Krivánek, R.: Eine neue mittelalterliche Bergbausiedlung in der Kammlage des Osterzgebirges – Nové středověké hornické sídliště na hřebeni východní části Krušných hor, in: *Das Erzgebirge im Fokus der Montanarchäologie / Krušné hory v zájmu montánní archeologie, Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, v tisku.*
- Schulze-Dörrlamm, M. 1992: Das Dorf Wülfigen im württembergischen Franken während des 11. und 12. Jahrhunderts, in: Böhme, H. W. (Hrsg.): *Siedlungen und Landesausbau zur Salierzeit 2, Sigmaringen,* 39–52.
- Schwabenicky, W. 2007: Beziehungen zwischen mittelalterlichen Burgen und Bergbau – Vztahy mezi středověkými hrady a hornictvím, *Stříbrná Jihlava 2007 – Silberne Stadt Jihlava 2007,* 130–147.
- Schwabenicky, W. 2009: Der mittelalterliche Silberbergbau im Erzgebirgsvorland und im westlichen Erzgebirge. Chemnitz.
- Schwabenicky, W. 2011: Form, Funktion und Verbreitung bergmännischer Schalenlampen mit Griffloch im Mittelalter, in: Sabine Fengelbauer-Schmiedt (Hrsg.): *Keramik und Technik. Internationale Fachtagung der ÖGM 43. Internationales Symposium Keramikforschung Mautern an der Donau, September 2010. Beiträge zur Mittelalterarchäologie in Österreich 27,* 216–224.
- Simota, V. 1992a: Rýžování zlata u Eše na Pacovsku, *Výběr* 92, 194.
- Simota, V. 1992b: Rýžoviště zlata u Pacova, *Výběr* 29, 268.
- Skalský, G. 1932: Studie o českých a moravských brakteátech II. Numismatický časopis československý 8, 28–62.
- Skruzný, L. 1980: Několik poznámek k otázce vývoje a funkce pece ve slovanských, středověkých a novověkých objektech i mimo ně, *Archaeologia historica* 5, 221–242.
- Smith, R. 2006: A typology of lead-bale slags based on their physico-chemical properties, *Historical Metallurgy,* 40, 115–128.
- Sombart, W. 1978: *Der moderne Kapitalismus. Historisch-systematische Darstellung des gesamteuropäischen Wirtschaftslebens von seinen Anfängen bis zur Gegenwart.* München.
- Somer, T. 2009: Vývoj osídlení na Havlíčkobrodsku ve středověku v závislosti na těžbě stříbra. Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta, Katedra historie. Nepublikovaný rukopis.
- Somer, T. 2012a: Smil z Lichtenburka. Příběh velmože bouřlivého věku. České Budějovice.
- Somer, T. 2012b: Vliv těžby stříbrných rud na vývoj středověkého osídlení Havlíčkobrodsko, *Acta rerum naturalium 12 – Stříbrná Jihlava 2010,* 221–227.
- Somer, T. 2016: Pohledský urbář (kolem roku 1328) – Havlíčkobrodsko, sborník příspěvků o historii regionu 30, 7–38.
- Součopová, V. 1995: Počátky západoslovanského hutnictví železa ve světle pramenů z Moravy – The Beginnings of the Metallurgy of Iron among Western Slavs in the Light of Sources from Moravia. Studie Archeologického ústavu Akademie věd ČR v Brně XV/1. Brno.
- Spiong, S. 1999: Die Bergbausiedlung auf dem „Geißmättle“ in Sulzburg, *Archäologische Nachrichten aus Baden, Heft 61/62,* 65–84.
- Steuer, H. 1987: Gewichtsgeldwirtschaften im frühgeschichtlichen Europa. Feinwaagen und Gewichte als Quellen zur Währungsgeschichte. In: Düwel, K – Jankuhn, H. Siems, H. – Tieme, D. (Hrsg.): *Untersuchungen zu Handel und Verkehr der vor- und frühgeschichtlichen Zeit in Mittel- und Nordeuropa. Teil IV. Der Handel der Karolinger- und Wikingerzeit.* Göttingen, 405–527.
- Steuer, H. 1990a: Das Forschungsvorhaben „Zur Frühgeschichte des Erzbergbaus und der Verhüttung im südlichen Schwarzwald“, *Erze, Schlacken und Metalle, Freiburger Universitätsblätter, Heft 109,* 23–32.
- Steuer, H. 1990b: Zum Umfang der Silbergewinnung im mittelalterlichen Europa nach der schriftlichen Überlieferung, *Erze, Schlacken und Metalle, Freiburger Universitätsblätter, Heft 109,* 79–82.
- Steuer, H. 1997: Wagen und Gewichte aus dem mittelalterlichen Schleswig. Funde des 11. bis 13. Jahrhunderts aus Europa als quellen zur Handels- und Währungsgeschichte. *Zeitschrift für Archäologie des Mittelalters, Beiheft 10.* Köln-Bonn.
- Steuer, H. – Goldenberg, G. 2002: Bergbausiedlungen des Mittelalters im südlichen Schwarzwald. in: P. Ettl –

- R. Friedrich – W-Schier (Hrsg.): Interdisziplinäre Beiträge zur Siedlungsarchäologie. Gedenkschrift für Walter Janssen. Internationale Archäologie: Studia honoraria 17, Rahden/Westfallen, 403–423.
- Stolarczyk, T. 2012: The mining of the polymetallic ores in Dolní Slezsko 13th–17th century – Těžba polymetalických rud v Dolním Slezsku od 13. do 17. století, Acta rerum naturalium 12 – Sůřbrná Jihlava 2010, 61–78.
- Stopp, B. 2003: Tierknochenfunde und zur Ernährungsstrategie der mittelalterlichen Bergleute auf dem Kristberg. In: Rüdiger Krause: Mittelalterlicher Bergbau auf dem Kristberg im Montafon, Vorarlberg (Österreich). Bonn: Verlag Dr. Rudolf Habelt GmbH, Frankfurter archäologische Schriften, 75–88.
- Stöhr, P. 2014: Revize terénních pozůstatků po staré těžbě nerostných surovin u Kamenné (jihlavský rudní revír). Bakalářská diplomová práce. Katedra geologie, Přírodovědná fakulta Univerzity Palackého. Olomouc. Nепublikovaný rukopis.
- Stöllner, T. 2015: Mittelalterliche Salzgewinnung im Spiegel montanarchäologischer Befunde. In: Stöllner, T. – Oegg, K. (Hrsg.): Bergauf Bergab. 10.000 Jahre Bergbau in den Ostalpen. Veröffentlichungen aus dem Deutschen Bergbau-Museum in Bochum Nr. 207. Bochum, 495–505.
- Straßburger, M. 2014: Montanarchäologie und Wirtschaftsgeschichte des Bergbaus im Schauinsland vom 13. Jahrhundert bis um 1800, Teil I–III. Inaugural-Dissertation zur Erlangung des Doktorgrades der Philosophie an der Ludwig-Maximilians-Universität München. Nепublikovaný rukopis.
- Straßburger, M. 2015: Montanarchäologie und Wirtschaftsgeschichte des Bergbaus im Schauinsland vom 13. Jahrhundert bis um 1800. Universitätsforschungen zur prähistorischen Archäologie, Band 275. Bonn.
- Stránský, K. 1996: Historie železářského hutnictví na Českomoravské vysočině, Archaeologia technica 10, 34–44.
- Stránský, K. – Stránský, L. 2005: K historii železářského hutnictví na Českomoravské vrchovině od nejstarších dob do 19. století – Out line of a history of an iron metallurgy in Bohemia and Moravia Landscape from the oldest time to the 19th century, Metal 2005, 1–11.
- Stránský a kol. 2015: Stránský, K. – Janová, D. – Kavička, F. – Pantěljev, L. – Sekanina, B. – Spatz, Z. – Stránský, L.: K historii těžby polymetalických rud v lesní lokalitě Havírna u Štěpánova nad Svratkou, Slévárenství LXIII březen–duben 2015, 145–150.
- Strienitz, R. – Ulrich, B. 1993: Archäometallurgische Untersuchungen zum mittelalterlichen Bergbau und Hüttenwesen im Revier Freiberg/Sachsen. In: Steuer, H. – Zimmermann, U. (Hsg): Montanarchäologie in Europa. Berichte zum internationalen Kolloquium „Frühe Erzgewinnung und Verhüttung in Europa“ in Freiburg in Breisgau vom 4. bis 7. Oktober 1990. Sigmaringen, 353–360.
- Ströbele a kol. 2014: Ströbele, F. – Hildebrandt, L. H. – Baumann, A. – Pernicka, E. – Markl, G.: Pb isotope data of Roman and medieval objects from Wiesloch near Heidelberg, Germany, in: Archaeological and Anthropological Sciences. Online First, DOI 10.1007/s12520-014-0208-1.
- Ströbele a kol. 2010: Ströbele, F. – Wenzel, T. – Kronz, A. – Hildebrandt, L. H. – Markl, G.: Mineralogical and geochemical characterization of high-medieval lead-silver smelting slags from Wiesloch near Heidelberg (Germany) – An approach to process reconstruction. Archaeological and Anthropological Sciences Vol. 2, Nr.3, 191–215. <https://doi.org/10.1007/s12520-010-0039-7>
- Studnicková, M. – Purš, I. 2010: Kutnohorská Iluminace. Galerie středočeského kraje.
- Sviták, Z. 1996: Počátky kláštera cisterciáků v Pohledu, Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity C 43, 7–16.
- Szabó a kol. 2016: Using historical ecology to reassess the conservation status of coniferous forests in Central Europe, in: Conservation Biology 00, No. 0, s. 1–11.
- Šebánek, J. 1933: Listiny Příbyslavické, Časopis Matice moravské 57. Brno.
- Šimák, J. V. 1938: Středověká kolonizace v zemích českých (řada České dějiny, díl I/5), Praha.
- Šmahel, F. a kol. 1988: Dějiny Tábora I. 1. České Budějovice.
- Šmerda, J. 1996: Denáry české a moravské. Katalog mincí českého státu od X. do počátku XIII. století. Brno.
- Šrein a kol. 1999: Šrein, V. – Štátný, M. – Tomášek, M. – Langrová, A.: Výzkum olovených slitků z Čáslavi, Bulletin mineralogicko-petrografického oddělení Národního muzea 7, 224–225.
- Šrein a kol. 2003: Šrein, V. – Štátný M. – Šreinová, B.: Stříbro a Čechy okolo roku 1000, Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního Muzea 11, 33–39.
- Štefánik, M. 2004: Kupfer aus dem Ungarischen Königreich im Spiegel der venezianischen Senatenprotokole im 14. Jahrhundert. In: R. Tasser – E. Westermann (Hrsg.): Der Tiroler Bergbau und die Depression der Europäischen Montanwirtschaft im 14. und 15. Jahrhundert. Akten der internationalen Bergbaugeschichtlichen Tagung Steinhäus. Veröffentlichungen des des Südtiroler Landesarchivs – Publikazioni dell'archivio provinciale di Bolzano. Innsbruck – Wien – München – Bozen, 210–239.
- Téreygeol, F. 2002: Frühmittelalterlicher Bergbau und Silberproduktion von Melle in Frankreich, Der Anschnitt 54, 253–266.
- Téreygeol, F. 2012: How to quantity Mediaeval Silver Production at Melle? Metalla 20/2, 80–86.
- Téreygeol, F. 2014a: La préparation des minerais argentifères au haut Moyen Age: le rôle de l'eau, in: Du monde franc aux califats omeyyade et abbasside: extraction et produits des mines d'argent de Melle et de Jabalí. Begleitband zur Ausstellung „Silberpfade zwischen Orient und Okzident“ im Deutschen Bergbau-Museum Bochum 28. 2. 2014–28. 9. 2014. Bochum, 93–132.
- Téreygeol, F. 2014b: La métallurgie du plomb et de l'argent entre Melle et Jabali, in: Du monde franc aux califats omeyyade et abbasside: extraction et produits des mines d'argent de Melle et de Jabalí. Begleitband zur Ausstellung „Silberpfade zwischen Orient und Okzident“ im Deutschen Bergbau-Museum Bochum 28. 2. 2014–28. 9. 2014. Bochum, 133–136.

- Turek, R. 1982: Čechy v raném středověku. Praha.
- Timberlake, S. 2014: New evidence for medieval lead mining and smelting in the UK – recent fieldwork in Wales and central England, *Acta rerum naturalium* 16 – Stříbrná Jihlava 2013, 61–74.
- Tolasz, R. a kol. 2007: Atlas podnebí Česka – Climate atlas of Czechia. Praha – Olomouc.
- Tolksdorf, J. F. 2018: Mittelalterlicher Bergbau und Umwelt im Erzgebirge. Eine interdisziplinäre Untersuchung. Veröffentlichungen des Landesamtes für Archäologie Sachsen. Band 67. Dresden.
- Tolksdorf a kol. 2014: Tolksdorf, J.-F. – Elburg, R. – Knapp, H.: Stand der Forschung zur holozänen, insbesondere mittelalterlichen Landschaftsgeschichte im Erzgebirge und erste Ergebnisse einer Fallstudie bei Niederpöbel, Lkr. Sächsische Schweiz-Osterzgebirge – Stav výzkumu holocenního, především středověkého vývoje krajiny v Krušných horách a první výsledky případové studie pro lokalitu Niederpöbel (okres Saské Švýcarsko – východní Krušnohoří), in: R. Smolnik (Hrsg.): *ArchaeoMontan* 2014. Ergebnisse und Perspektiven – Výsledky a výhledy. Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, Beiheft 29, 215–224.
- Tolksdorf, J. F. – Schröder, F. 2016: Rekonstruktion von Holznutzung und Landschaftsgeschichte in einer mittelalterlichen Bergbaulandschaft bei Niederpöbel. Interdisziplinärer Ansatz und methodische Abwägungen, Mitteilungen der Deutschen Gesellschaft für Archäologie des Mittelalters und der Neuzeit 29, 175–182.
- Thomalsky a kol. 2015: Thomalsky, J. – Bräutigam, B. – Karaucah, M. – Kraus, S.: Early mining and metal production in Afghanistan: The first year of investigations, in: Archäologische Mitteilungen aus Iran und Turan. Band 45/2013, 198–231.
- Thomová, Z. 2014: Archeologické výzkumy v premonstrátském klášteře v Želivě. In: Humpolec v zrcadle času V. Archeologie na Humpolecku. Humpolec, 46–65.
- Tomášek, M. 2000: Půdy české republiky, Praha.
- Untermann, M. 1999: Freiburg und der Bergbau. In: Gottschalk, R. (Hrsg.): Früher Bergbau im südlichen Schwarzwald. Archäologische Informationen aus Baden-Württemberg 41. Stuttgart, 93–96.
- Urban, J. 2003: Lichtenburkové. Vzestupy a pády jednoho panského rodu. Praha.
- Ůehlrová-Tilšchová, M. 1945: Česká strava lidová. Praha, reprint.
- Vaněk, V. – Velebil, D. 2007: Staré hutnictví stříbra – Altes Silberhüttenwesen, Stříbrná Jihlava 2007 – Silberne Stadt Jihlava 2007, 188–205.
- Varadzin, L. – Zavřel, J. 2015: Pozůstatky raně středověké metalurgie stříbra, zlata a dalších neželezných kovů na vyšehradské akropoli – Remains of early medieval metallurgy of Ag, Au and other non-ferrous metals at the Vyšehrad acropolis. In: Nechvátal, B. (Ed.), Vyšehrad, knížecí a královská akropole – Vyšehrad, prince's and royal castle. Svědectví archeologie. Prague, kap. 15.
- Večeřa, J. 2004: Povrchové pozůstatky po těžbě rud a jejich vyhodnocení – Surface remains after ore mining and their evaluation. In: Nováček, K. (ed): *Mediaevalia archaeologia* 6, těžba a zpracování drahých kovů: sídelní a technologické aspekty, 145–156.
- Večeřa, J. 2011: Taje hornické krajiny VII. – Minerál, svět nerostů a drahých kamenů. 19, č. 3. České Budějovice, 282–287.
- Večeřa, J. 2013: Průzkumná pole – klíč k rozluštění středověkých a novověkých děl? *ArchaeoMontan* 2012, Erkunden – Erfassen – Erforschen. Internationale Tagung Dippoldiswalde 18. bis 20. Oktober 2012/Průzkum – Evidence – Interpretace. Mezinárodní konference Dippoldiswalde, 18. až 20. říjen 2012. Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, Beiheft 26. Dresden, 45–58.
- Večeřa a kol. 2014: Večeřa, J. – Malík, P. – Zezula, M.: Suchá Rudná, záchranný archeologický výzkum a geologická charakteristika lokality – Suchá Rudná – archeological rescue work and the geological characteristics of the locality, *Acta rerum naturalium* 16 – Stříbrná Jihlava 2013, 75–84.
- Velímský, T. 2002: Cruciburgensis magister monetae aneb historie jednoho omylu. Příspěvek k dějinám městského meliorátu v českých zemích ve druhé a třetí čtvrtině 13. století, in: *Civitas et Villa. Miasto i wieś w średniowiecznej Europie środkowej*. Wrocław – Praha, 201–202.
- Velímský, T. 2004: Cruciburgensis magister monetae – tertium non datur?, *Archeologické rozhledy* 56, 672–678.
- Velímský, F. 2007: Nově evidované středověké montánní aktivity na Kutnohorsku – Neu entdeckte Spuren alten Bergbaus bei Kutná Hora (Kuttenberg), Stříbrná Jihlava 2007 – Silberne Stadt Jihlava 2007, 90–101.
- Velímský, F. 2012: Zaniklý těžební areál U Všech Svätých na Horách Kutných – Desserted mining site U Všech Svätých (Allerheiligen/All Saints) near Kutná Hora (Kuttenberg), *Acta Rerum Naturalium – Přírodovědný časopis Vysočiny* 12, 203–209.
- Velímský, F. 2017: Montánně archeologický výzkum středověkých důlních děl v Kutné Hoře v letech 1999 – 2016 – The 1999 – 2016 archaeological excavations of medieval mines in Kutná Hora, *Acta rerum naturalium* 21, 21–40.
- Velímský, F. – Končelová, M. 2012: Archeologický výzkum zaniklého těžebního areálu u kostela sv. Václava v Pněvicích (okr. Kutná Hora) – Archaeological research of deserted mining area near the church of St. Wenceslaus in Pněvice (Pnewitz, district Kuttenberg), *Acta Rerum Naturalium – Přírodovědný časopis Vysočiny* 12, 253–256.
- Vilímek, L. 1996: Odraz dolování v pomístních názvech na území západně od Jihlavy, Stříbrná Jihlava 1996. Seminář k dějinám hornictví a důlních prací na Vysočině. Jihlava, 56–91.
- Viereck, S. 1998: Die Textil- und Lederfunde. In: Dahm, C. – Lobbedey, U. – Weisgerber, G.: *Der Altenberg. Bergwerk und Siedlung aus dem 13. Jahrhundert im Siegerland*. Bonn. Band II, 113–157.
- Vlček a kol. 1998: Vlček, P. – Sommer, P. – Foltýn, D.: *Encyklopedie českých klášterů*. Praha.
- Vokáč a kol. 2007: Vokáč, M. – Houzar, S. – Škrdla, P.: Dolování zlata v širším okolí Hor u Předína na západní Moravě:

- dějiny výzkumů, historie dolování, topografie a archeologie lokalit a přehled geologických poměrů – Goldgewinnung in der breiteren Umgebung von Hory bei Předfín in Westmähren: Forschungsgeschichte, Bergbaugeschichte, Topographie und Archäologie der Fundstellen, Übersicht geologischer Verhältnisse, Stříbrná Jihlava 2007 – Silberne Stadt Jihlava 2007, 26–55.
- Vokáč a kol. 2008: Vokáč, M. – Houzar, S. – Škrdla, P.: Zlatomlýn – středověká úpravna zlaté rudy na Třebíčsku – Zlatomlýn – ein mittelalterlicher Golderzaufbereitungsanlage bei Opatov in der gegend von Třebíč, Argentifodina 2008. Zborník Prednášok. Banská Štiavnica, 35–42.
- Vosáhlo, J. 1988: Příspěvek k řešení strukturální pozice a minerogeneze hydrotermální polymetalické mineralizace na území rudních revírů Kamenná, Jihlava a Jezdovice. Diplomová práce. Katedra ložiskové geologie Přírodovědecké fakulty University Karlovy. Nepublikovaný rukopis.
- Vosáhlo, J. 1996: Metody vyhledávání a průzkumu stříbrnorudných ložisek v rozmezí 13. až 18. století (se zřetelem k Jihlavskému rudnímu revíru), Stříbrná Jihlava 1996. Seminář k dějinám hornictví a důlních prací na Vysočině. Jihlava, 29–44.
- Vosáhlo, J. 1999: Přehled historie jihlavského hornictví, in: Dolování stříbra a mincování v Jihlavě. Jihlava.
- Vosáhlo, J. 2001: Úprava a zpracování stříbrných rud v jihlavském rudním obvodu, Stříbrná Jihlava 2001. Seminář k dějinám hornictví a důlních prací na Vysočině. Jihlava, 106–124.
- Vosáhlo, J. 2004: Hornická činnost na starohorské dislokační zóně z pohledu historických pramenů, Stříbrná Jihlava 2004. Seminář k dějinám hornictví a důlních prací na Vysočině. Jihlava, 17. 9. – 19. 9. 2004. Sborník příspěvků. Jihlava, 22–31.
- Vosáhlo, J. 2011: Městské a horní právo (privilegium, městský a horní řád, vztah města a hor), Archeologické výzkumy na Vysočině 2, 74–87.
- Vosáhlo, J. 2012: K lokalizaci stříbrnorudné hutě ve Starých Horách u Jihlavy – Zur Lokalisierung der Silbererzschmelzhütte in Staré Hory (Altenberg) bei Jihlava (Iglaue), Acta rerum naturalium 12 – Stříbrná Jihlava 2010, 181–189.
- Vyšohlíd, M. 2011: Zvonařská dílna na Náměstí Republiky v Praze – Bell workshop in the Republiky Square in Prague (Prague). Forum Urbes Medii Aevi VI. Brno, 308–323.
- Wagenbreth, O. – Wechtler, E. 2015: Der freiberger Bergbau. Technische Denkmale und Geschichte. 2. Auflage 1988, Nachdruck 2015. Bergakademie Freiberg.
- Wachowski, K. 1974: Wagi i odważniki na Śląsku wczesnośredniowiecznym na tle porównawczym, Przegląd Archeologiczny 22, 173–207.
- Wachowski, K. 2002: Przybory kupieckie ze Starego miasta we Wrocławiu, Rynek Wrocławski w świetle badań archeologicznych cz. II, Wratislavia Antiqua 5, 277–286.
- Wachowski, K. 2010: Kultura kupiecka. In: Ulice średniowiecznego Wrocławia. Wratislavia antiqua. Wrocław, 205–207.
- Waldhauser a kol. 1993: Waldhauser, J. – Daněček, V. – Nováček, K.: Eine hochmittelalterliche Aufbereitungslage für goldhaltige Erze im Bergbaurevier von Kašperské Hory (Bergreichenstein) in Böhmen. In: Steuer, H. – Zimmermann, U. (Hsg): Montanarchäologie in Europa. Berichte zum internationalen Kolloquium „Frühe Erzgewinnung und Verhüttung in Europa“ in Freiburg in Breisgau vom 4. bis 7. Oktober 1990. Sigmaringen, 391–400.
- Weisgerber, G. 1998a: Montanarchäologische Untersuchungen auf dem Altenberg – Zum mittelalterlichen Berg- und Hüttenwesen im Siegerland. In: Dahm, C. – Lobbedey, U. – Weisgerber, G.: Der Altenberg. Bergwerk und Siedlung aus dem 13. Jahrhundert im Siegerland. Bonn. Band I, 133–219.
- Weisgerber, G. 1998b: Die Metallfunde. In: Dahm, C. – Lobbedey, U. – Weisgerber, G.: Der Altenberg. Bergwerk und Siedlung aus dem 13. Jahrhundert im Siegerland. Bonn. Band II, 71–99.
- Weisgerber, G. 1998c: Funktionsgruppe Spiele. In: Dahm, C. – Lobbedey, U. – Weisgerber, G.: Der Altenberg. Bergwerk und Siedlung aus dem 13. Jahrhundert im Siegerland. Bonn. Band II, 191–198.
- Westphal, T. – Heußner K.- U. 2012: Zum Stand der dendrochronologischen Untersuchungen an den Hölzern aus den mittelalterlichen Bergwerken von Dippoldiswalde – Ke stavu dendrochronologických výzkumů dřev z Dippoldiswalde, in: R. Smolnik (Hrsg.): ArchaeoMontan 2012, Erkunden – Erfassen – Erforschen. Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, Beiheft 26. Dresden, 109–119.
- Westphal a kol. 2014: Westphal, T. – Heußner K.- U. – Herbig, Chr. Holz am Berg – Holz im Bergwerk. Dřevo na hoře – dřevo v dole, in: R. Smolnik (Hrsg.): ArchaeoMontan 2014. Ergebnisse und Perspektiven. Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege, Beiheft 29. Dresden, 243–256.
- Wihoda, M. 2007: Vladislav Jindřich. Brno.
- Wihoda, M. 2010: Morava v době knížecí 906–1197. Praha.
- Willms, Chr. 1996: Struktur und Organisation der Verhüttung im Dill/Dietzhölzer-Revier, in: Jockenhövel, A. (Hrsg.): Bergbau, Verhüttung und Waldnutzung im Mittelalter, Auswirkungen auf Mensch und Umwelt. Stuttgart, 30–50.
- Zaoral, R. 1998: Počátky brakteátové měny v Čechách, Peníze v proměnách času I. Ostrava, 51–60.
- Zaoral, R. 2000: Česko-míšeňská měnová unie v historických souvislostech, Peníze v proměnách času II, Ostrava, s. 85–88.
- Zaoral, R. 2007: Obchodní styky mezi Prahou, Řeznem a Benátkami ve 13. století, Numismatický sborník 21, 137–150.
- Zapletalová, D. – Peška, M. 2004: Sv. Benedikt, Oldřich nebo Prokop? K otázce polohy středověké brněnské mincovny a její souvislosti se starobrněnskou kaplí sv. Prokopa – St. Benedikt, Ulrich oder Prokop? Zur Lage der mittelalterlicher Münze und zum ihrer Zusammenhang mit der Altbrünner St. Prokop – Kapelle, Archeologické rozhledy 56, 679–690.
- Zaoral, R. 2011: Silver and glass in medieval trade and cultural exchange between Venice and the Bohemian Kingdom, Český časopis historický 109/2, 284–309.

- Zatloukal, R. 1999: Zpráva o archeologickém výzkumu ve Žďáře nad Sázavou, trať Staré město, v letech 1996–1999. *Mediaevalia archaeologica* 1. Praha, 193–207.
- Zatloukal, R. – Zimola, D. 1999: Hornická kolonizace Jihlavska z pohledu archeologie, in: Dolování stříbra a mincování v Jihlavě. Muzeum Vysočiny, 28–39.
- Zavřel, J. 2013: Stopy neželezné metalurgie. In: Havrda, J. – Tryml, M. 2013: Nebovidy. Středověká osada v pražském podhradí. Praha, 219–222.
- Zeiler a kol. 2016: Zeiler, M. – Garner, J. – Golze, R: High Medieval Silver Mining and Non-Ferrous Metallurgy in Northern Siegerland, Germany – An Interim Report, *Metalla* Nr. 22, 185–201.
- Zimmermann, U. 1990: Die Ausgrabungen in alten Bergbaurevierern des südlichen Schwarzwaldes, Erze, Schlacken und Metalle, *Freiburger Universitätsblätter*, Heft 109, 115–146.
- Zimola, D. 2012: Hornická sídliště v okolí Jihlavy podle archeologických pramenů – Mining settlements around Jihlava according to archaeological resources, *Archeologické výzkumy na Vysočině* 3/2012, 27–57.
- Zycha, A. 1899: *Das Recht des ältesten deutschen Bergbaues bis ins 13. Jahrhundert*. Berlin.
- Zycha, A. 1900: *Das böhmische Bergrecht des Mittelalters auf Grundlage des Bergrechts von Iglau I.–II.* Berlin.

- Žemlička, J. 1986: *Století posledních Přemyslovců*. Praha.
- Žemlička, J. 1990: Přemysl Otakar I. Panovník, stát a česká společnost na prahu vrcholného feudalismu. Praha.
- Žemlička, J. 1997: *Čechy v Době knížecí*. Praha.
- Žemlička, J. 2002: *Počátky Čech královských 1198–1253. Proměna státu a společnosti*. Praha.
- Žemlička, J. 2011: *Přemysl Otakar II. Král na rozhraní věků*. Praha.
- Žemlička, J. 2014: *Království v pohybu*. Praha.

Konferenční příspěvky

- Mařík, J. 2012: Olovo v nálezech drobné hmotné kultury raného středověku, 44. mezinárodní konference archeologie středověku. Český Těšín 17.–21. září 2012. Konferenční příspěvek.
- Milítký, J. – Krásný, F. 2009: Depot stříbrných slitků z Pískové Lhoty (okr. Mladá Boleslav). Příspěvek k úloze slitkového stříbra v peněžním oběhu ve 13. století. Konference Peníze v proměnách času. Olomouc, 5.–7. května 2009. Konferenční příspěvek.